

ADVENT

Het Kerkblad van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten /4/2023

Verlossing

Verlossing

Het thema van dit Adventnummer is verlossing. Verlossing is een

diepgeworteld concept in de menselijke ervaring. Het omvat een reis van mentaal, fysiek en geestelijk herstel en groei. Dit drieluik van verlossing is onderling verbonden en kent unieke aspecten in elk domein. Graag licht ik deze drie nader toe om het thema wat grijpbaarder te maken en het bij u in te leiden.

Mentale verlossing is een proces van loslaten van negatieve gedachten, angsten en beperkende overtuigingen. Het is een pad naar zelfontdekking en bewustwording, waarbij je leert om met compassie en begrip naar jezelf te kijken. Technieken zoals mindfulness, meditatie en psychotherapie kunnen ons helpen

om emotionele knopen te ontwarren en om mentale rust en helderheid te vinden.

Fysieke verlossing focust op de genezing en het herstel van het lichaam. Denk daarbij aan de overwinning van ziekten, maar ook de verbetering van de algehele fysieke gezondheid door voeding, beweging en slaap. Het belang van fysieke activiteit kan niet genoeg benadrukt worden. Het is direct van invloed op onze mentale en fysieke gezondheid. Het resultaat is een algeheel gevoel van welzijn. **Geestelijke verlossing** heeft te maken met de zin en het doel van het leven dat vaak is verbonden met spiritualiteit of religie. Geestelijke verlossing is een zoektocht naar vrede en begrip dat verder gaat dan het materiële en het zichtbare. Of het nu via gebed, meditatie, natuurbewondering

Duurzaamheid is belangrijk voor de Adventkerk. Ook *Advent* werkt mee aan een betere wereld, daarom wordt het gedrukt op papier dat het resultaat is van verantwoord bosbeheer. Onze drukker gebruikt inkten op plantaardige basis en machines draaiend op groene stroom.

of gemeenschapsdienst is, het streven naar geestelijke verlossing biedt een rustpunt in een hectische wereld.

Echte verlossing komt tot stand wanneer er een harmonie is tussen deze drie aspecten. Daarom is het een nobel doel om te streven naar een uitgebalanceerd leven waarin mentale helderheid, fysieke gezondheid en geestelijke voldoening samengaan. Verlossing is een levenslange reis die moed, toewijding en zelfreflectie vereist.

En voor iedereen is deze reis van verlossing weer anders en zeer persoonlijk. De bagage op deze reis bestaat uit een open hart, de bereidheid om te leren en te groeien en het lef om diep in de eigen ziel te duiken. Dit pad van transformatie leidt tot een meer compleet en meer bevredigend leven. Natuurlijk is ons geloof geworteld in de Bijbelse belofte van verlossing door het offer van Christus. Deze geloofs-overtuiging is de basis voor

AGENDA

JANUARI

N Vision	6
N Tienerclub	13
N Landelijke Bijbelquiz	27

FEBRUARI

N Master Guide Kamp	2
N Kaderdag	4
N Landelijke Trainingsdag	12
N Tienerclub	10
N Vesperdienst	10
N AJV Bible Experience	17

MAART

N Tienerclub	9
N Global Youth Day of Prayer	16-24
N Weekend Newbold	23-24
N EHBO-dag	31

Alle evenementen zijn onder voorbehoud. Houd onze website in de gaten. Daar staat de meest actuele informatie: www.adventist.nl/agenda.

N Nederland B België

het aangehaalde drieluik dat uitgaat van de boeiende ervaring van verlossing in het hier en nu en iedere dag opnieuw. De redactie wil met het artikelenaanbod in dit nummer jou als lezer helpen bij een ontdekkingsreis waarop je verlossing nog dieper kunt ervaren.

Enrico Karg Hoofdredacteur & algemeen secretaris van de Nederlandse Adventkerk.

COLOFON

A

REDACTIE

Hoofdredacteur Enrico Karg

Redactie Jeroen de Jager, Jeanette Lavies, Erik Macville, Riemer Postma, Rob de Raad, Jan Spijk en Jeroen Tuinstra.

Vormgeving Paul de Bruin – Limelight Design Studio

Foto omslag imageBROKER.com/Shutterstock.com

Druk Van de Ridder – VdR Druk & print

Oplage 3.800 exemplaren

Verschijningsfrequentie 4 maal per jaar

Wanneer u het blad ADVENT niet meer wilt ontvangen, kunt u dat kenbaar maken door ons te mailen op het adres: advent@adventist.nl

REDACTIEADRES

Amersfoortseweg 18, 3712 BC Huis ter Heide

Tel. Landelijk Kantoor: 030 – 6939375 – **E-mail** advent@adventist.nl

Web www.adventist.nl of www.adventist.be

GIFTEN

Advent wordt gerealiseerd dankzij uw giften. De redactie bestaat voornamelijk uit vrijwilligers die met liefde ons ledenblad voorzien van inhoud. Giften voor *Advent* kunt u overmaken op NL47 RABO 0117 7777 73 t.n.v. Kerkgenootschap der ZDA of gebruik de QR-code hiernaast. Voor financiële zaken, inclusief donaties en wilsbeschikkingen, kunt u contact opnemen met de financiële-afdeling via: finance@adventist.nl.

06

Verlossing, ben je er klaar voor?

10

Interview: Karel van Oossanen

22

Nepnieuws

24

Interview: Ronald Balk

30

Overdenking

VERDER IN DIT NUMMER

- 04 Van het bestuur
- 13 Advent verwent
- 14 ADRA – Kinderarbeid Libanon
- 16 Nieuws uit de wereldkerk
- 18 Kinderverhaal
- 20 Nieuws uit de regio & puzzel
- 27 SHANA archief
- 28 Adventgeschiedenis in perspectief
- 34 Verdieping bij de Sabbatschool
- 36 PS & Doop
- 39 In Beeld
- 40 Van de voorzitter

De medewerkers van *Advent* wensen u fijne feestdagen en een gezegend nieuwjaar.

Groei als doelstelling

Op 14 oktober jongstleden was het dan eindelijk zover: voor het eerst in 10 jaar tijd werd er weer een landelijke Toogdag gehouden. De dag was een daverend succes. Tot drie keer toe moesten aan de zijkant stoelen worden bijgeplaatst om de ongeveer 2500 congresgangers een zitplaats te bieden (waaronder tussen de 200 en 300 kinderen die een eigen programma hadden). De overdenkingen van Paul Douglas, de penningmeester van de Generale Conferentie werden bijzonder gewaardeerd. Ook was men erg blij dat het Landelijk Bestuur de middag gebruikte om de plannen voor de komende jaren uiteen te zetten. Ik wil daar een aantal zaken uit toelichten.

Tekst/Rob de Raad

Meer adventisten, meer Adventisme!

Als thema voor de visie is gekozen voor de slogan 'Meer adventisten, meer Adventisme in 2027'. Hoe meer wij ons inzetten voor de verkondiging van de boodschap die aan ons als kerk is toevertrouwd, hoe meer leden wij zullen hebben aan het eind van de huidige bestuurstermijn. Daarbij wil het Landelijk Bestuur inzetten op groei.

De visie van het Landelijk Bestuur is in navolging van de Generale Conferentie met 'I will go' en onze eigen Divisie 'Engaged in Mission'. Deze komende jaren moet de nadruk worden gelegd op Missie,

Gemeenschap en Leiderschap. Het eerste is hernieuwde aandacht voor het uitvoeren van de missie van de kerk. Bij de missie is het van belang dat we het specifieke van onze identiteit als kerk herontdekken en uitvoering geven aan de opdracht die ons als kerk is toevertrouwd. Daarnaast willen we bouwen aan een warme gemeenschap waarin een ieder zich thuis kan voelen en waar aandacht is voor elkaar.

Als derde aandachtsgebied Leiderschap. De kerk is aan verandering onderhevig. We moeten naar de toekomst kijken. We zullen intentioneel aandacht moeten hebben voor het zoeken naar en begeleiden van nieuw jong leiderschap.

Groei van de adventgemeenschap

Als doelstelling heeft het Landelijk Bestuur geformuleerd dat wij in 2027 aan het eind van deze bestuursperiode 10 nieuwe gemeenten willen hebben georganiseerd. In het licht van de huidige 62 gemeenten is dat een stevige opdracht die alleen gerealiseerd kan worden wanneer God zijn zegen aan onze plannen verbindt. Daarbij zal gewerkt worden aan specifieke zaken die in het acroniem 'GROEI' uitgewerkt worden.

Werken aan een **gezonde** gemeenschap door te bouwen aan betekenisvolle en authentieke relaties waardoor levens van mensen veranderd worden.

De boodschap overbrengen op een wijze die **relevant** is voor eigentijdse mensen door hedendaagse kwesties te adresseren en eerlijke antwoorden te geven

Openheid voor de grote diversiteit van onze kerk in dit land met respect voor de verschillen die er zijn.

Engagement. Alle leden betrekken bij inspirerende activiteiten waarbij gebruik gemaakt wordt van zoveel mogelijk kwaliteiten van leden.

De kerk zal wezenlijk een verschil moeten maken in de levens van mensen voordat zij openstaan voor onze boodschap.

Inspiratie. Het bieden van geestelijk inspirerende erediensten die tegemoet komen aan de geestelijke behoeften van mensen in een postmoderne en postchristelijke cultuur, met aandacht voor specifieke generaties.

Wij willen bouwen aan een warme gemeenschap waarin een ieder zich thuis kan voelen en waar aandacht is voor elkaar

Wij vragen alle leden om hun steun en betrokkenheid om deze plannen te realiseren, waarbij wij beseffen dat wij niets kunnen doen zonder de zegen van God onze Vader.

Rob de Raad is voorzitter van de Nederlandse Adventkerk

artcasta/Shutterstock.com

paganici/Shutterstock.com

Verlossing, ben je er klaar voor?

Hoe ziet verlossing er voor jou uit? Voor iedereen is dat weer anders. Het kan zo klein zijn als verlossing van die mug in je slaapkamer. Het opluchtende telefoontje van de arts, dat alles helemaal goed blijkt. Verlossing kan heel persoonlijk zijn, zoals herstel van een ziekte of van een verslaving. Bevrijding van innerlijke onvrije gedachten, zich steeds herhalende denkpatronen, gevoelens of gewoonten. Verlossing van boosaardige personen of krachten van buitenaf, zoals een oorlog, onderdrukking, een situatie van onveiligheid. Ook zucht en steunt de natuur, onder mijn consumptiegedrag en de wereldwijde overbevolking.

Tekst/Elise Happé-Heikoop

In het pastoraat merk ik steeds dat broeders en zusters de tekenen van de tijd, als nooit tevoren, samen zien komen en voelen en weten, dat het niet lang meer duurt. Samen met hen deel ik dat intense verlangen naar Gods nieuwe wereld. Bovendien merk ik dat het geluid van 'het kan zo niet langer doorgaan met deze aarde' ook komt van niet-gelovige mensen buiten de kerk.

Foto nummers 1 t/m 7:
donatas1205/Shutterstock.com

Veranderende wereld

Wereldwijd verandert er veel. De aanslagen van 11 september 2001 waren een soort voorbode en maakten het Westen duidelijk dat het gevoel van veiligheid niet onaantastbaar was. De coronapandemie bracht wereldwijd de ervaring van de systematische inperking van vrijheid. Bovendien is het niet langer vanzelfsprekend, gewend te zijn aan gezondheid. Door de recente oorlog in het hart van Europa brokkelt de gedachte dat alles maakbaar is, nog verder af. En dan de klimaatverandering.

Delen in de wereld als Oceanië en Noord-Afrika ervaren de vreselijke, ontwrichtende gevolgen nu al. Westerlingen kunnen steeds moeilijker wegstijgen. Mensen voelen zich machteloos. Veel jongeren, die zich zorgen maken over de toekomst, raken depressief. Daarnaast verliest onze samenleving sociale cohesie en valt steeds verder uit elkaar. Mensen leven in hun eigen bubbel. Sommige mensen leven een groot deel van hun leven in de digitale wereld. Mensen zien elkaar als een bedreiging.

Zeven keer verlossing vandaag

In dit artikel kijken we naar Jezus Christus als de Verlosser. Wat heeft Hij ons te zeggen? Kunnen we de woorden van en over Jezus Messias, de Gezalfde, onze Verlosser, toepassen op onze huidige situatie, op onze tijd? Lucas vertelt in zijn evangelie, bij de belangrijkste gebeurtenissen in het leven van Jezus, dat mensen 'vandaag' genade, redding, verlossing kunnen ervaren en legt uit wat dat betekent voor hen. Zeven keer benadrukt hij: verlossing gebeurt in het hier en nu, vandaag.

Eerste vandaag: de Messias geboren

Het eerste 'vandaag' zien we bij de geboorte van Jezus. 'Vandaag

is in de stad van David jullie redder geboren. Hij is de Messias, de Heer' (Lucas 2:11). Dit goede nieuws brengt grote vreugde voor heel het volk van God. De Eeuwige is trouw in het vervullen van zijn beloften uit het Oude Testament. Kan ik zo al Gods beloften vertrouwen? Woorden van God die mij hoop geven?

Tweede vandaag: de Messias gedoopt

Bij de doop van Jezus spreekt een

stem uit de hemel. Volgens oude westerse handschriften¹ klinkt de oorspronkelijke tekst van Lucas 3:22 als volgt: 'Mijn zoon zijt gij, die ik vandaag heb verwekt'. Het tweede 'vandaag'. Bij Jezus' doop bevestigt God Hem als zijn Zoon. Jezus ontvangt het beste wat de Vader kan geven, de heilige Geest.

VERLOSSING/BEN JE ER KLAAR VOOR?

Jezus belooft ons eveneens de heilige Geest (Johannes 16). Elke dag mogen we in ons gebed om deze aanwezigheid vragen. We bidden binnen in ons huis achter gesloten deuren tot onze Vader die in het verborgene is. Je mag je terugtrekken in de kamer van je hart. Daar zijn we één met God. Hier hoeft je niet over na te denken. Je bent dan gewoonweg bij God. Hij geeft je daar alles wat je nodig hebt om de wereld in te gaan. Zou de Vader tegen jou en mij willen zeggen, als we tot volledige overgave aan zijn weg bereid zijn: 'Mijn zoon/dochter zijt gij, die ik vandaag heb verwekt'?

Derde vandaag: begin van Jezus' dienstwerk

Het derde 'vandaag' klinkt aan het begin van Jezus' dienstwerk. Hij legt uit waarvoor Hij komt. Hij eindigt zijn inauguratiereede in de synagoge van Nazareth met: 'Vandaag is de schrifttekst die jullie gehoord hebben in vervulling gegaan' (Lucas 4:21).

'De Geest van de Heer rust op Mij, want Hij heeft Mij gezalft. Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft Hij Mij gezonden, om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken en aan blinden het herstel van hun zicht, om onderdrukten hun vrijheid te geven, om een genadejaar van de Heer uit te roepen' (Lucas 4:18-19).

Met de komst van Jezus begint het genadejaar. Kunnen wij zo nauw met Christus verbonden zijn, dat we medewerkers van Christus mogen worden? In onze tijd onderdrukten hun vrijheid geven? Hadden we deze taak in het verleden serieuzer genomen, dan waren er nu wellicht minder problemen en minder mensen beschadigd. Jezus laat zien dat zijn

werk van verlossing plaatsvindt in het gewone leven. Ellen White zegt over dit Bijbelgedeelte, dat Christus duidelijk en met overtuiging sprak. Niet één woord van waarheid, hield Hij achter. Degeenen die in nood waren kwamen dichterbij, werden geraakt en vervolgden hun weg vervuld met hoop en moed.²

Vierde vandaag: geloof

Bij de genezing van de verlamde man in Lucas 5:26 vinden we

het vierde 'vandaag'. Jezus ziet het geloof van de verlamde man en zijn vrienden en verklaart hem: 'Uw zonden zijn u vergeven.' De omstanders staan perplex en zijn uitzinnig: 'Allen stonden versteld en ze loofden God, en zeiden, vervuld van ontzag: Vandaag hebben we iets ongelooflijks gezien!' Zijn wij zover, dat we vergeving kunnen ontvangen en geven?

Vijfde en zesde vandaag: als Jezus vraagt

Het vijfde en zesde 'vandaag', lezen we in het contact van Jezus met Zacheüs de tollenaar. Jezus roept hem en vraagt of Hij bij hem en zijn vrienden mag zijn: 'Zacheüs, kom vlug naar beneden, want vandaag moet Ik in uw huis verblijven' (Lucas 19:5). Wie zou daar niet als een vlieg aan het plafond willen zitten om te luisteren wat zij deelden? Aan het eind van het gesprek belooft Zacheüs de helft van zijn bezittingen aan de armen te geven. Jezus zegt tegen hem: 'Vandaag is dit huis redding ten deel gevallen' (Lucas 19:9). Zacheüs is een man met een positie. Toch is hij bereid Jezus te ontvangen. Hij hoort niet alleen,

maar neemt de boodschap ter harte. Vanaf dat moment slaat hij een nieuwe weg in. Autoritair leiderschap beangstigt mij. Mensen die zich niets laten gezegen. Ook mensen die 'het' weten, de antwoorden op alle grote

/ Kunnen wij zo nauw met Christus verbonden zijn, dat we medewerkers van Christus mogen worden?

problemen van deze tijd op zak hebben. Liever zie ik mensen van allerlei signatuur, die het niet weten. Die samen aan tafel gaan om stap voor stap te onderzoeken wat mogelijk is.

Andrey_Kuzmin/Shutterstock.com

Zevende vandaag: Jezus' belofte bij de kruisiging

Het laatste, zevende 'vandaag' gebruikt

Lucas bij de kruisiging van Jezus. Als een van de misdadigers berouw toont en aan Jezus vraagt of Hij aan hem wil denken als Hij in zijn koninkrijk komt. Jezus antwoordt: 'Ik verzeker je: nog vandaag zul je met Mij in het paradijs zijn' (Lucas 23:43); of zoals adventisten het liever vertalen: 'Ik verzeker je vandaag: je zult met Mij in het paradijs zijn'.

Aan het begin van het laatste avondmaal vertelt Johannes in zijn evangelie over de beweegredenen van Jezus' bediening: 'Hij had de mensen die Hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan'. In hetzelfde gedeelte (Johannes 13:1- 17:26)³ deelt Jezus zijn testa-

ment met de leerlingen. 'Ik geef jullie een nieuw gebod: Heb elkaar lief' (13:34). Vervolgens vult Hij aan: 'Er is geen grotere liefde dan je leven te geven voor je vrienden' (15:13). Even later gaat Jezus nog verder en geeft zijn leven voor zijn vijanden. Jezus bewijst zijn leerlingen deze liefde tot het uiterste. Niet alleen door hun voeten te wassen, maar ook door aan het kruis zijn leven te geven.

/ Strakst op de jongste dag zal de verlossing van mens en natuur volledig zijn

Liefde is de enige kracht die verenigt zonder te vernietigen. De taal van de liefde leren betekent dat je je bekwaamt, een instru-

ment wordt, om toenadering te zoeken, om overeenstemming te bereiken, met mensen die je anders vreemd of zelfs vijandig gezind zouden blijven. Als wij tot bekering komen en tot inzicht, zegt Jezus tegen ons vandaag: 'je zult met Mij in het paradijs zijn'.

Verlossing in het hier en nu

Zevenvoudig laat Lucas ons zien dat Jezus' redding en verlossing gebeurt in het hier en nu. Wij mogen het testament van zijn liefde vormgeven in onze situatie. Vandaag getuigen wij dat Jezus, de Messias geboren is. Vandaag zalft God ons

/ Liefde is de enige kracht die verenigt zonder te vernietigen

met zijn heilige Geest, zodat we als medewerkers van Christus, hoop en genezing kunnen brengen. Vandaag vergeeft Jezus onze schuld, vandaag eet Hij met ons en deelt zijn goedheid en liefde. Bij de viering van het avondmaal, ervaren we verzoening. Straks op de jongste dag zal de verlossing van mens en natuur volledig zijn. Dan zullen we Christus zien zoals Hij is; ziekte, dood of verdriet zal er niet meer zijn. Laten we samen klaar zijn voor die grote dag.

Elise Happé-Heikoop is predikant van de gemeenten Almelo, Deventer en Enschede..

Eindnoten

- ¹ Zie bijvoorbeeld de *Gallicana Vulgata*
- ² Let the work begin sincerely, through reconversion and transformation of character. Manuscript 53, May 11, 1905, Ellen G. White Estate: *Daily Devotional The Upward Look*, p. 145.
- ³ De slotrede in Johannes wordt al in Johannes 14:31 afgesloten met de woorden die Jezus zegt tegen zijn leerlingen: 'kom, laten we hier weggaan' Maar de daad wordt pas in 18:1 bij het woord gevoegd.

'God heeft mij geroepen voor de kerk'

Als aankomend predikant vond Rob de Raad - de huidige voorzitter van de Adventkerk - Karel van Oossanen 'hét gezicht van de kerk'. Van Oossanen diende de kerk in vele functies zoals landelijk voorzitter en divisiesecretaris in Engeland. Ondanks zijn hoge leeftijd (91) formuleert Van Oossanen nog altijd glashelder en weet zich nog vele details uit zijn werkzaamheden voor de kerk te herinneren.

In zijn ruime appartement in het bosrijke Soest zegt hij in dankbaarheid: 'Ik heb mijn leven gegeven voor de kerk.'

Tekst/Jan Spijk

Jeugd tijdens Tweede Wereldoorlog

Karel van Oossanen kreeg het adventisme als het ware met de paplepel ingegoten. Zijn vader was predikant en hij zou later in zijn voetsporen treden. Hij herinnert zich heel levendig zijn jeugd in de stad Groningen tijdens de Tweede Wereldoorlog. De Nederlandse Adventkerk viel toen onder de Duitse Unie. 'Ik weet nog goed dat mijn vader als predikant openbare lezingen hield over 'de profetie van de toekomst'. Dan ging het over Daniël 2 met de profetie van de vijf koninkrijken. Het komt erop neer dat alle koninkrijken verdwijnen. Mijn vader vertelde dat ook het Duitse Rijk en Hitler voorbij zouden gaan.

Een aanwezige NSB'er gaf dit door aan de Duitse bezetter. Hij moest zich in het Scholtenshuis bij de *Grüne Polizei* verantwoorden. Het Scholtenshuis in Groningen was zeer berucht. Meestal verdween je via het Scholtenshuis naar een van de kampen.

Mijn vader was ook betrokken bij de ondergrondse en verzorgde voedselpakketten voor onderduikers. Er werd toen op initiatief van de ouderling van de kerk een bidstond voor mijn vader georganiseerd. De ondergrondse geloofde niet dat hij vrij zou komen. Om 17.30 uur kwam mijn vader toch thuis. Hij was vrijgelaten. Waarom hebben we nooit geweten. Mijn vader sprak wel vloeiend Duits. Leden van de ondergrondse zeiden

dat hij snel moest onderduiken, maar dat wilde mijn vader niet. God heeft mij nu gespaard en jullie gebeden verhoord zei mijn vader. Ik blijf op mijn post waren zijn woorden.

Jeugdsecretaris

Van Oossanen begon zijn predikantschap in Leiden. Al snel werd hij jeugdsecretaris van de landelijke Adventkerk. 'Ik heb toen de adventistische padvinderij opgericht. Er was toen betrekkelijk weinig jeugdwerk. We begonnen jeugdkampen te organiseren met ongeveer zeventig tot tachtig kinderen. Het was verdeeld in een junioren- en een seniorenkamp.' In die tijd (jaren 50) bestond de Unie nog uit twee conferenties:

Karel van Oossanen: 'Meer muzikaliteit in de kerk door de komst van migranten'

Noord- en Zuid-Nederland. Van Oossanen werd jeugdsecretaris van Zuid-Nederland. Veel kerkleden waren er toen niet in bijvoorbeeld Noord-Brabant en Limburg. 'Rotterdam is al heel zuidelijk', zegt hij met een glimlach. 'De bulk van onze kerkleden bevindt zich boven de grote rivieren. In het westen van het land, maar ook in het oosten en noorden van het land.'

Unievoorzitter

Daarna werd Van Oossanen Unievoorzitter. Hij bekleedde deze functie maar liefst drie termijnen (zestien jaar). Onder zijn leiding werden de twee conferenties opgeheven en ging de kerk verder als één Nederlandse Unie. Eigenlijk was het in de Adventkerk hetzelfde als in het land: de tijd van wederopbouw. In herin-

nering: 'De meeste gemeenten hadden helemaal geen gebouw. We zijn in die tijd kerken gaan bouwen. De kerk ging zich settelen in de samenleving en groeide. We gingen ook meedoen aan interkerkelijke activiteiten met andere geloofsgemeenschappen. Zonder lid te worden van de oecumenische beweging, want daar waren we in die tijd geen voorstander van.'

/ In de jaren 50 hadden de meeste gemeenten helemaal geen gebouw

In zijn hoedanigheid als voorzitter schreef hij ook veel artikelen voor Advent, toen nog een maandblad. 'Ik had een vaste column en schreef ook het hoofdartikel. Je moest dat elke maand leveren en dat allemaal naast het gewone werk. We deden dat met een man of vier. Ik deed het graag.' Ook op hoge leeftijd blijft hij op de hoogte van het nieuws door het lezen van allerlei opiniebladen en kranten: van De Groene Amsterdammer tot en met De Telegraaf. 'We wisselen de kranten met de burens uit. Zo krijg ik van een van de burens de Groene Amsterdammer en Elsevier in de bus. Vroeger hadden mijn vrouw en ik de NRC en De Telegraaf.'

Divisiesecretaris van de TED

Een volgende stap was naar het buitenland. Hij werd divisiesecretaris van de Trans Europese Divisie (TED), gevestigd in Engeland. De oudste drie kinderen waren toen al het huis uit, maar zijn jongste zoon ging samen met het gezin Van Oossanen naar Engeland. 'Die is nooit uit Engeland weggegaan, want hij woont er nog steeds. Hij heeft daar een ingenieursopleiding gedaan en kreeg daar een hele goede baan.'

INTERVIEW/KAREL VAN OOSSANEN

Europa werd in de jaren 90 opgeschrikt door de ingrijpende Balkanoorlog. Als divisiesecretaris bemoeide Van Oossanen zich daar intensief mee. 'Ik moest veel problemen oplossen in wat toen nog Joegoslavië was. Er was toen een Joegoslavische divisie, maar die viel door het conflict uit elkaar. Servië en Kroatië stonden tegenover elkaar. Ik heb toen nieuwe statuten geschreven.'

Stiekem sabbat vieren

Hij kijkt ook met plezier terug dat een land als Albanië na de dictatuur van Hoxha openging. Hierdoor kwam er ook ruimte voor de adventisten in dat land om hun geloof te beleven. 'Ik heb me toen veel beziggehouden met de organisatie van de Adventkerk in Albanië. We wisten niet eens dat er adventisten waren. Het moest allemaal in het geheim. Ik hoorde het verhaal van een heel oud vrouwtje dat al die jaren stiekem sabbat had gevierd. Haar kerkelijke bijdragen had ze in dollars omgewisseld en onder haar bed in een enveloppe verstoppt. Zodra de kerk weer openging kon ze haar

/ De komst van migranten in de kerk leidde in ieder geval tot meer muzikaliteit

financiële verplichtingen nakomen. Een heel bijzonder verhaal. Later kregen we ook contact met de kerk in Rusland en de Baltische staten.'

Terugkijkend op zijn werk voor de kerk zegt hij: 'Ik heb mijn leven eraan gegeven. Het was voor mij een roeping om voor de kerk te werken. Predikant in de Adventkerk word je niet als je een beroep wilt hebben dat in hoog aanzien staat of waar je veel geld mee verdient. God heeft je geroepen tot het werk voor de kerk. Zo heb ik het ook altijd beleefd.'

Komst van migranten

Van Oossanen heeft in de afgelopen decennia dingen zien veranderen door de komst van

adventisten uit Zuid-Amerika, de Antillen, Suriname en Indonesië. De klemtonen kwamen daardoor volgens hem anders te liggen. 'Je moet weten dat de Antillianen voornamelijk zijn geëvangeliiseerd door Amerikanen. Die waren erg tegen het dragen van sieraden en trouwringen. Bij de Antilliaanse leden zie je dat nog steeds. Dan komen ze naar hier en dan zien ze dat Nederlandse adventisten gewoon sieraden dragen. Daar storen ze zich soms aan. Surinamers zijn veelal geëvangeliiseerd door Nederlanders en daar speelt dat minder een rol. Nu zijn er ook Nederlanders hoor die geen sieraden dragen. Het is ook weer niet heel belangrijk. De komst van migranten in de kerk leidde in ieder geval tot meer muzikaliteit. Ik heb na mijn pensionering enkele jonge predikanten begeleid in gemeenten met veel migranten. Ik ben daar veel geweest, preekte er en bezocht vergaderingen. De kerk is nog steeds heel divers van samenstelling. Je hebt in de grote steden kerken met veel migranten, maar in de provincie is dat niet het geval.'

Verlossing

Karel van Oossanen beleeft het thema verlossing als volgt: 'In de Bijbel betekent het verlossing van het kwaad. Verlossing van schuld en dat je geen boete hoeft te doen. Dat Jezus Christus aan het kruis gestorven is om daarmee te betalen voor alle mensen. Iedereen ontvangt via Hem genade.' Hij is ervan overtuigd dat we in het laatste deel van de geschiedenis leven en vertrouwt op de wederkomst. 'God heeft de gegevens van ieder mens en aan de hand daarvan wekt Hij bij de wederkomst de mens op.'

Jan Spijk is communicatieadviseur bij het landelijk kantoor van de Nederlandse Adventkerk.

Advent verwent

In de winter een warme dampende stamppot op tafel is altijd weer lekker en gezellig. Hierbij een wat minder bekende variant: de **Paksoistamppot**. Smakelijk eten.

Tekst/Jeanette Lavies

Dit hebt u nodig voor 4 personen

- 1 Kilo aardappels (kruimig)
- 500 gr paksoi
- 2 kleine uitjes
- 1 rode peper
- 2 teentjes knoflook
- 100 ml kokosmelk
- 250 gr kastanjechampignons
- 150 gr taugé
- 4 eetlepels teriyakisaus
- Cashewnoten
- Olie om te bakken

Zo maakt u het klaar

1. **Kook** de aardappels in ca 15 tot 20 minuten gaar.
2. **Snipper** ondertussen de ui en knoflook en fruit aan in de olie.

3. **Snijd** de helft van de rode peper fijn en fruit ook even mee.
 4. **Voeg** de champignons toe en bak 5 minuutjes.
 5. **Giet** de teriyakisaus erbij.
 6. **Schep** daarna ook de paksoi en taugé er doorheen en bak 2 minuutjes tot ze iets beginnen te slinken.
 7. **Giet** de aardappels af en stamp deze samen met de kokosmelk en een flinke snuf peper en zout fijn.
 8. **Schep** de groente er kort doorheen.
 9. **Serveer** de oosterse stamppot met wat cashewnoten.
 10. **Snijd** de rest van de rode peper in ringen en serveer apart erbij.
- Deze stamppot is ook lekker met gebakken tempé.

Reageren

Wilt u ook dat uw recept in Advent komt? Stuur dan een mail met beschrijving van het recept op naar lavies1@xs4all.nl.

Jeanette Lavies is vrijwilliger en lid van de gemeente Den Haag.

Kinderarbeid Libanon

Ruim anderhalf jaar geleden reisde onze directeur, Geert Hendriks, naar Libanon. Hij bezocht het kantoor en zag enkele van hun projecten. Tijdens het reizen van locatie naar locatie zag hij langs de weg grote hopen afval. Op het puin zochten kinderen naar spulletjes om te verkopen voor hun families. Sommigen waren tien en ouder maar veel kinderen waren jonger. Geert wist toen dat ADRA Nederland moest proberen om hier iets aan te doen.

Tekst/Nadja van den Broek

Project kinderarbeid

Terug in Nederland hield hij contact met ADRA Libanon en ook met grote donateurs over een mogelijk project. Geert Hendriks tekende op 8 juli 2022 de overeenkomst met ADRA Libanon en ADRA Zweden voor een eerste project tegen kinderarbeid. Dit beviel zo goed dat wij in samenwerking met EO Metterdaad in September 2023 een vervolgproject mochten opstarten.

Nieuw onderwijsproject

Doel van het nieuwe project is onderwijs aan 250 kinderen in ADRA-scholingscentra in Libanon. De kinderen worden opgehaald van huis en krijgen dan op school een goede opleiding. Maar het onderwerp kinderarbeid is heel complex.

In een land waar kinderarbeid onder de arme bevolkingsgroepen een norm is kennen ouders vaak niet de waarde van een goede opleiding. Zij gingen veelal zelf niet naar school en sturen daarom hun kinderen ook niet naar school. Zelfs als de kinderen naar een normale school

Nieuwe scholieren krijgen niet alleen onderwijs maar ook alle schoolmaterialen die ze nodig hebben.

gaan, krijgen ze vaak te maken met leerproblemen omdat thuis geen ondersteuning is. Sommige van hen hebben leerbeperkingen. Omdat de kinderen werken wordt een belangrijk gat gestopt in de financiën van de familie. Dit kan betekenen dat een kind op school een maaltijd minder is per dag. Daarom kijken we bij het project niet alleen naar de 250 kinderen die naar school kunnen gaan, maar ook naar hun 750 broers en zussen en 500 ouders.

Meer dan onderwijs alleen

Onze 250 nieuwe scholieren krijgen daarom niet alleen onderwijs maar ook alle schoolmaterialen die ze nodig hebben. Op school krijgen ze iets te eten zodat ze zich beter kunnen focussen op de stof in plaats van op hun lege maag. De ouders en ook broers en zussen bezoeken lezingen om ze de waarde van onderwijs duidelijk te maken en ze uit te leggen waarom het belangrijk is om te kunnen lezen en schrijven.

Doel van het nieuwe project is onderwijs aan 250 kinderen in ADRA-scholingscentra in Libanon.

De families die dit nodig hebben krijgen voedselpakketten zodat ze niet kiezen voor kinderarbeid als het krap wordt met voedsel. Alle families krijgen zorgpakketten met menstruatiemateriaal en andere hygiëne-artikelen. In de winter worden dekens uitgedeeld om ziekten te voorkomen. Dit project laat op een hele mooie manier zien hoe alomvattend hulp moet zijn om te werken. Alleen door al deze maatregelen krijgen ouders zekerheid en worden ze in staat gesteld om hun kinderen naar school te laten gaan.

Holistische hulpverlening

Dit doet mij denken aan hoe God met ons werkt in zijn verlossingsplan. Ook Hij geeft ons niet alleen de Bijbel of alleen het geschenk van verlossing of alleen de heilige Geest. Wij

hebben net als onze scholieren in Libanon op alle vlakken hulp nodig om verlost te kunnen worden. Ik ben dankbaar dat we deze kinderen op een holistische manier kunnen helpen en zo kunnen uitstralen hoe God ons leven ook geheel wil veranderen door zijn verlossing. Laten we deze 250 gezinnen in gebed houden zodat wij hen op een holistische manier kunnen helpen.

Meer weten

Wil jij meer weten hoe jouw gemeente iets kan doen in samenwerking met ADRA? Neem dan contact met ons op via info@adra.nl. Of bel met 030-6917584. Lees meer over onze projecten op adra.nl en vergeet niet op de website van ons activiteitencentrum te kijken adrasharecare.nl naar de nieuwste activiteiten. Hopelijk horen we snel van u!

Nadja van den Broek is medewerker bij ADRA Nederland.

OVERLEDEN/ROGER L DUDLEY

Op 15 september overleed adventistische onderzoeker Roger L. Dudley op de leeftijd van 92 jaar in zijn woonplaats Centerville, in de Amerikaanse staat Ohio. Dudley werd vooral wereldwijd, binnen de Adventkerk en ver daarbuiten, bekend door zijn wetenschappelijke onderzoek op het gebied van kerkverlating door jongeren en zijn studie van andere aspecten van de relatie tussen jongeren en de kerk. Ook hield hij zich intensief bezig met het thema van kerkgroei. Na een periode van predikantschap en enkele andere kerkelijke taken maakte hij vanaf 1980 deel uit van de staf van Andrews University, waar hij tot zijn 82e levensjaar werkzaam was.

Naast circa 170 wetenschappelijke artikelen schreef Dudley zestien boeken. Ongetwijfeld zullen velen in de komende jaren terug blijven grijpen op zijn belangrijke analyses en inzichten

FIJI/ADVENTISTEN ALS BONDGENOTEN IN DE STRIJD TEGEN DIABETES

In Fiji, een eilandstaat in de Stille Oceaan, sterven jaarlijks circa 1500 personen aan diabetes. Dat is ongeveer een kwart van alle sterfgevallen en het is daarmee de belangrijkste doodsoorzaak in dit kleine land met bijna een miljoen inwoners. Op 29 oktober begon een nationale campagne om de bevolking meer bewust te maken van wat er gedaan kan worden om deze ziekte terug te dringen en hoe deze in veel gevallen kan worden voorkomen. De Adventkerk in Fiji—met haar 25.000 leden—en ADRA-Australië werkten bij deze actie samen met de overheid van Fiji en enkele andere organisaties. Een team van een adventgemeente uit Sacramento in Californië was gekomen om praktische hulp te bieden en gratis kleine medische ingrepen, die verband houden met diabetes, te verrichten.

WERELDWIJD/THEOLOGISCHE ONZEKERHEID BAART ZORGEN

In de afgelopen jaren werd een wereldwijde enquête gehouden onder zevendageds-adventisten, waaraan ruim 146.000 personen deelnamen. Tijdens de onlangs gehouden jaarvergadering van het bestuur van de kerk—met meer dan 300 deelnemers vanuit de gehele wereld—maakte dr. David Trim de resultaten bekend. David Trim is de directeur van het kerkelijk instituut voor archieven en statistiek die de leiding had van dit project. Desgevraagd blijkt een overgroot deel van de kerkleden in te stemmen met de inhoud van de belangrijkste geloofspunten. Het was daarbij geen grote verrassing dat er bij relatief velen twijfels bestaan over enkele geloofspunten. Dat betreft met name de traditionele visie op het hemels heiligdom en het zogenoemde 'onderzoekend oordeel'. Ook aan een zesdaagse schepping twijfelen velen. Opmerkelijk was echter vooral dat wereldwijd bijna een derde van de leden in hun ideeën over de toestand van de mens in de dood afwijkt van het officiële kerkelijke standpunt. Velen geloven dat je bij het sterven rechtstreeks naar de hemel gaat. Dr. Trim concludeerde dat de kerk nog een aanzienlijke uitdaging heeft om op diverse punten haar standpunten beter te communiceren.

NOORWEGEN/PER EN MONICA 50 JAAR MUZIEK

In 1973 debuteerde een jong christelijk paar op de Noorse televisie met enkele geestelijke liederen. Nu, vijftig jaar later, worden Per en Monica nog steeds op allerlei plaatsen in Noorwegen en elders uitgenodigd. Met hun dubbele bas en gitaar werd dit adventistische duo een bekende verschijning bij concerten en allerlei andere evenementen. Per Lange (1948) is van oorsprong een Noor. Hij ontmoette de Engelse Monica Vine (1949) toen zij beiden studeerden aan Newbold College in Engeland. Zij trouwden op 31 mei 1970. Zij woonden enige tijd in de Verenigde Staten, maar verhuisden na enkele jaren naar Noorwegen. Sinds 1973 vulden zij zeven langspeelplaten met geestelijke liederen, volksmuziek en kinderliedjes. Naast hun muzikale optredens hebben Per en Monica zich vooral ingezet voor de promotie en verspreiding van de Bijbel.

SAO PAULO/EERSTE MUSEUM VOOR BIJBELSE ARCHEOLOGIE IN ZUID-AMERIKA

Op 19 november werd in Sao Paulo op de campus van de adventistische universiteit een museum voor Bijbelse archeologie geopend. Aanwezig waren vertegenwoordigers van de overheid, donoren en andere gasten. In het museum, dat ook een 'bijbel-tuin' heeft met bomen en planten uit de wereld van de Bijbel, kan men meer dan 3000 originele voorwerpen uit Bijbelse tijden bewonderen, naast een groot aantal replica's. Het is het eerste museum van deze aard in Zuid-Amerika. Gilberto Kassay, die de staat van Sao Paulo bij de plechtige inauguratie van het museum vertegenwoordigde, benadrukte dat de adventisten met dit initiatief de Bijbel de aandacht geven die dit boek verdient. Verder zei hij dat de inhoud van de Bijbel, waarnaar het museum verwijst, ons de weg toont naar een betere en eerlijkere wereld.

SCHOTLAND/'HET WAS MINDER KOUDE DAN IK VERWACHTTE'

In het Schotse Dundee werden op 29 oktober drie personen gedoopt. Dat gebeurde niet in het doopvont van de plaatselijke Adventkerk, maar in de Tay Rivier—met zijn lengte van 193 kilometer de langste rivier van Schotland. Het echtpaar David en Lacken migreerde vier jaar geleden vanuit Zuid-Afrika naar Schotland. Zij kwamen beiden uit een christelijk gezin, maar pas een jaar geleden maakten zij kennis met de Adventkerk. Er volgden Bijbelstudies die resulteerden in de beslissing om Christus te gaan volgen en zich bij de adventistische geloofsgemeenschap aan te sluiten. Zij hadden een sterke voorkeur om in een natuurlijke omgeving te worden gedoopt. Er waren daarbij diverse logistieke problemen die moesten worden overwonnen en inmiddels had de herfst zijn intrede gedaan. Maar volgens de dopelingen was het water minder koud dan zij hadden verwacht!

Reinder Bruinsma is emeritus predikant en secretaris van de werkgroep SHANA.

De winkel van mw. Muntjes

Tekst en illustraties/ Ruth

In een stadje ver in het noorden van Europa woont een hele goede zakenvrouw, mevrouw Muntjes. In haar stad is zij een van de bekendste mensen. Overal waar mevrouw Muntjes op straat loopt komen mensen naar haar toe om haar hartelijk te begroeten. Niet omdat ze een bekende mevrouw is met veel bezit, maar omdat iedereen haar kent als een vriendelijke mevrouw.

Het idee van mevrouw Muntjes

Mevrouw Muntjes is al een tijdje aan het nadenken over wat ze voor haar stad kan doen. Ze wil iets groots geven. Iets waar iedereen uit de stad van kan genieten en wat de mensen blij zal maken. Plotseling krijgt ze een fantastisch idee.

Ze wil een grote winkel bouwen midden in het centrum van de stad. Een winkel waar je van alles kunt kopen. Eten, kleding, speelgoed en nog veel meer. Een winkel met veel soorten spullen wordt een warenhuis genoemd. Mevrouw Muntjes wil het grootste en mooiste warenhuis bouwen dat er ooit heeft bestaan.

En zo begint de bouw. Midden in het centrum van de stad komt er een mooi, gigantisch warenhuis van wel vijftig meter hoog en twintig meter breed. En in het midden wordt er een groot glazen raam gebouwd. Zo'n groot raam bij een winkel heet een etalage. Hierin komen de mooiste spullen van de winkel. De mensen op straat kunnen dan de mooie spullen zien als ze langs de winkel lopen.

Tijdens de bouw stoppen er vaak mensen voor de lege etalage. Ze vragen zich af wat voor een bijzondere spullen er binnenkort in de winkel van mevrouw Muntjes liggen. Die spullen moeten wel heel mooi en heel bijzonder zijn om in de etalage van zo'n mooi warenhuis te leggen. Alles is bijna klaar, alleen mist er nog iets. Weet jij wat het is?

Mevrouw Muntjes gaat op zoek naar spullen

Mevrouw Muntjes heeft nog prachtige spullen nodig voor in de etalage. Ze gaat naar verschillende plekken op zoek naar mooie spullen die ze in de etalage kan zetten.

Als eerste bezoekt ze de beste speelgoedwinkel van het land om een voetbal te kopen. Mevrouw Muntjes kijkt naar alle mooie voetballen. Welke zou ze toch kiezen? Ze kijkt om zich heen en ziet een leuke voetbal in de hoek. De bal ziet er oud en versleten uit en er zit ook geen lucht meer in. Blij pakt mevrouw Muntjes de bal op en loopt naar de kassa. Dit is de bal die ze wil.

Vrolijk loopt mevrouw Muntjes naar haar volgende adres. Ze gaat naar de beste bloemenzaak om bloemen te kopen. In de winkel liggen allemaal prachtige bloemen. Maar Mevrouw Muntjes pakt de dode bloemen uit de prullenbak en loopt gelukkig naar de kassa. Dit zijn de bloemen die ze wil.

En zo gaat mevrouw Muntjes langs verschillende plekken om spullen te zoeken voor haar etalage. Maar geen van de spullen lijken goed te zijn. Ze koopt een horloge zonder wijzers. Een T-shirt met een gescheurde mouw. Een knuffel die een oogje mist. Een spiegel met een grote barst. Een skateboard zonder wieltjes. En nog veel meer spullen die niet helemaal lijken te kloppen.

Het warenhuis gaat open

Op de dag van de grote opening van het warenhuis staan er honderden mensen voor de etalage. Er hangt een groot paars gordijn voor de etalage. Iedereen wacht in spanning af wat voor moois vanachter het gordijn tevoorschijn zal komen. Gezamenlijk begint iedereen met aftellen tot de gordijnen opengaan: tien, negen, acht, zeven, zes, vijf, vier, drie, twee, één...

Met een grote zwiep gaan de gordijnen open en dan verschijnen alle gebroken spullen in de etalage. De honderden mensen zijn muissstil geworden. Ze zijn verbaasd. Ze snappen niet waarom de lieve, slimme mevrouw Muntjes haar gigantische, prachtige winkel heeft gevuld met gebroken spullen. Mevrouw Muntjes staat trots en gelukkig naast de etalage. Ze glimlacht van oor tot oor.

Zij ziet iets wat alle andere mensen niet zien. Zij ziet veel waarde in de spullen. Dat ze gebroken zijn betekent niet dat mevrouw Muntjes de spullen niet meer waardevol vindt. Daarom is ze blij dat ze de kostbare gebroken spullen gevonden heeft en ze mee mocht nemen naar haar warenhuis.

Boodschap

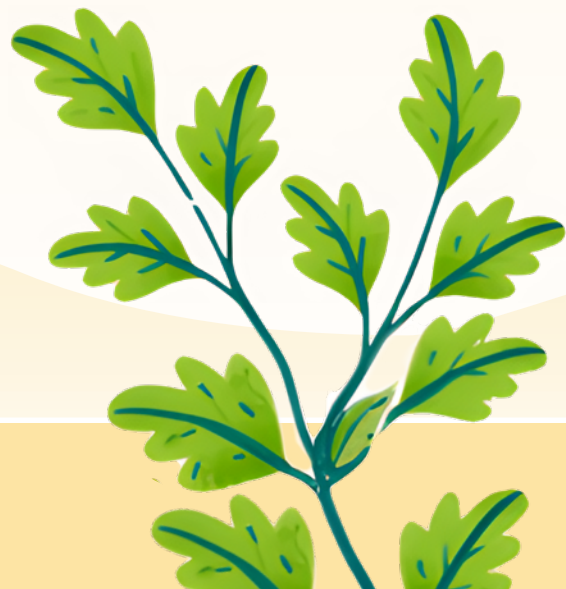
Het verhaal gaat over mevrouw Muntjes die zo ontzettend blij is met de gebroken spullen. Ook als ze niet heel zijn of niet helemaal goed werken. Zo is dat ook met Gods liefde voor ons. God houdt nu al ontzettend veel van ons. Met alle dingen die we verkeerd doen en met de fouten die wij maken. Hij begint niet pas van ons te houden in de hemel als we volmaakt zijn, dat doet Hij nu al.

Gods liefde gaat veel verder dan wij als mensen kunnen geven of voorstellen. Hij heeft ons lief. Niet wanneer we perfect worden, maar om wat we nu al zijn. Met al onze fouten en tekortkomingen. Zo heeft God ook jou nu al lief. Meer dan je je ooit zou kunnen voorstellen.

Om te lezen in de Bijbel

Romeinen 8: 38-39: *Dit weet ik zeker: door de dood en opstanding van Jezus Christus, onze Heer, liet God zien hoeveel Hij van ons houdt. En niets kan dat veranderen: geen engel, geen geest, geen machthebber, geen mens of macht op aarde of in de hemel. Want wat er ook gebeurt, vandaag of in de toekomst, of we nu leven of sterven. God houdt van ons!*

Ruth is 23 jaar en studeert rechten. Zij is lid van de gemeente Huis ter Heide en bereidt de kinderverhalen voor.

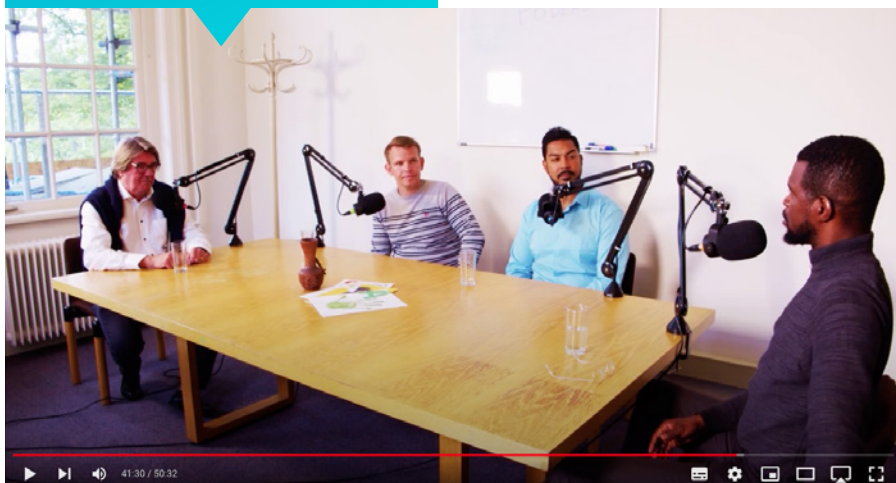

KOEMPOELAN/ LEIDERSWEEKEND

Het Koempoelan 2023 leidersweekend van 22-24 september, stond in het teken van creativiteit, teambuilding en intensieve leiderschapstraining. Dertig personen namen deel aan het gehele weekend en vijftig leiders waren aanwezig op de landelijke vergadering. De activiteiten omvatten paracord knoopvaardigheden, houtbewerking, leerbewerking en een hike. Deze bezigheden droegen bij aan de ontwikkeling van zowel technische als creatieve vaardigheden. Het evenement werd geprezen om de inspiratie en groei die het bood aan de leiders, met het oog op de toekomst van de jeugd. Lees meer op: <http://bit.ly/koempoelan>

PODCAST/ UNION'S CORNER

De podcast 'Union's Corner' van de Nederlandse Adventkerk heeft zijn proefaflevering gelanceerd met een discussie over het bestaan van Nederlands adventisme. De hosts, Riemer Postma en Enrico Karg, verkenden samen met gasten de culturele nuances van geloofsbeleving en leiderschapsrollen binnen de kerk in Nederland. Ze benadrukten het belang van bruggen bouwen tussen verschillende culturen binnen de geloofsgeenschap. De nadruk lag op het centraal stellen van gedeelde waarden en Jezus Christus als kern van het geloof. Kijk de podcast op: <https://bit.ly/pilot-podcast>

VESPERDIENST/ BEZINNING EN BEZIELING

De vesperdienst op 18 november in het Witte Kerkje in Huis ter Heide was een samenkomst vol bezinning en bezieling, ondanks het slechte weer. Voorganger ds. Wim Altink en zijn dochter Saskia leidden de dienst, met muzikale ondersteuning van het vesperkoor. De dienst, rijk aan woord, gebed, muziek en stilte, bood bezoekers na afloop de kans om gezellig na te praten bij koffie en thee. De volgende dienst is gepland voor 10 februari 2024 met voorganger ds. Tom de Bruin. Lees meer op: <https://bit.ly/vesperdienst-nov>

TOOGDAG/ IK BEN BEREID

De Toogdag, gevierd op 14 oktober in het Auto-tron Rosmalen, trok 2500 bezoekers uit het hele land. Sommigen kwamen per bus. Het thema 'Ik ben bereid. Samenwerken tot Hij komt' gaf ruimte voor een rijk programma met sprekers, muziek en gebed, gericht op ontmoeting en diversiteit.

De kinderen genoten van een speciaal programma, 'Ik wou dat het iedere week zo leuk was' klonk de blijde roep van een kind tijdens het kinderprogramma. Lees meer op: <https://bit.ly/toogdag>

Jeroen de Jager werkt in de media en is lid van de Adventkerk.

VROUWENCONGRES/ZELFLEIDERSCHAP

Het Vrouwencongres, gehouden op 25 en 26 november in Almere, stond in het teken van zelfleiderschap en spirituele verrijking. Het bracht bijna honderd vrouwen

samen voor lezingen en workshops, waarbij Monique Dekker als hoofdspreker fungeerde. De deelnemers waardeerden de kans om in gesprek te gaan en deelden gevoelens van emotionele en spirituele oplading. Met een positieve terugblik en dank aan de vrijwilligers, maakt de organisatie al weer plannen voor volgend jaar. Doel is dan nog meer vrouwen te mogen verwelkomen. Lees meer op: <https://bit.ly/vrouwencongres>

55+ DAG/EEN FEEST

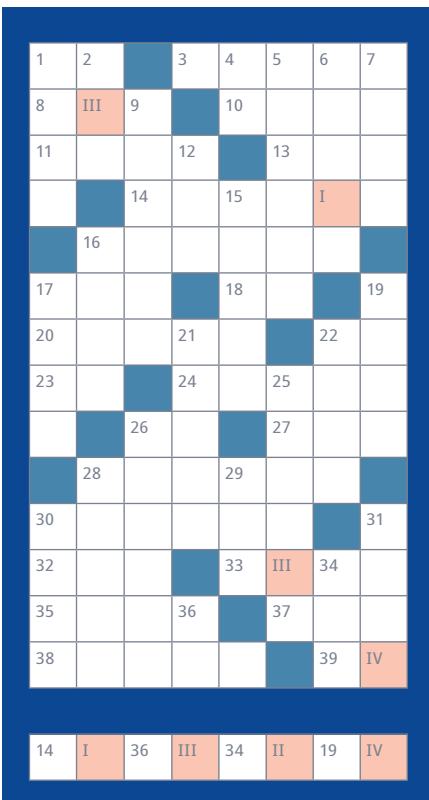
De 55+-dag van ons kerkgenootschap van 7 oktober, was een dag vol ontmoetingen en inspiratie met een programma rijk aan muziek en overdenkingen, gericht op wat mensen inspireert. De dag steunde ook twee goede doelen die zich inzetten voor mensen in nood in onze maatschappij. Jolanda Krikken van de afdeling Vrouwen- en Gezinspastoraat zei: 'Het was een feest om dit weer allemaal te mogen beleven'. Lees meer op: <https://bit.ly/55plus-okt>

Puzzel

De oplossing van de vorige puzzel was: *Onze hemelvaart.*

Het kruiswoordraadsel invullen, daarna de balk onder het diagram invullen met de Latijnse en Romeinse cijfers. Zo krijgt u de

oplossing, die erikmacville@casema.nl graag van u ontvangt, zo mogelijk met vermelding van de bestede tijd. Ik hoop op veel inzendingen!

VAN LINKS NAAR RECHTS

1. en dergelijke
2. oude vlaktemaat
8. deel van het skelet
10. lekkernij
11. opnieuw
13. op die tijd
14. deel van een week
16. beweeglijk
17. ontkenning
18. bijwoord
20. uitbouw
22. voorzetsel
23. landbouwwerktuig
24. scheikundige verbinding
26. oude lengtemaat
27. telwoord
28. ontbinding
30. aanspreektitel
32. slot
33. algemene bevlieging
35. nobel
37. rekenopgave
38. reeks
39. noot

VAN BOVEN NAAR BENEDEN

1. peulvrucht
2. aanwijzend voornaamwoord
4. voegwoord
5. slijk
6. gelijkmatig
7. werktuig
9. visite
12. zeehond
15. zijrivier van de Maas
16. binnenste van beenderen
17. familielid
19. het binnenste
21. plaats in Drente
22. vrouwelijk dier
25. zitje bij een café
26. gelijk
28. troep
29. voordat
30. zangvogel
31. kledingstuk
34. kleefstof
36. Chinese maat

Erik Macville is lid van de gem. Den Haag.

Nepnieuws is van alle tijden

In een wereld waarin informatie overvloedig en direct toegankelijk is, is het onderscheid tussen waarheid en fictie essentieel geworden. Vooral binnen de geloofsgemeenschap, waar waarheid en integriteit diepgewortelde waarden zijn, vormt nepnieuws een bijzondere uitdaging. Het kan niet alleen onze persoonlijke geloofsbeleving beïnvloeden, maar ook onze interacties binnen de kerk en de samenleving.

Tekst/Jeroen de Jager

In dit artikel ga ik me niet wagen aan theologisch nepnieuws want dat is voor de specialisten. Wel wil ik wat handvatten geven om nepnieuws in het dagelijks leven te herkennen en hoe ermee om te gaan. Voordat we kunnen bepalen wat nepnieuws is, moeten we eerst vaststellen wat nieuws is. De officiële definitie van nieuws luidt als volgt:

Nieuws is alle informatie die voor een grote groep mensen interessant/belangrijk is en die nog niet algemeen bekend is. Meestal een recent feit, een actualiteit, waar brede belangstelling voor bestaat. Nieuws kan ook wat ouder zijn, als het maar nog niet eerder algemeen bekend is geworden.

Wat is nepnieuws?

Nu we weten wat nieuws is, kunnen we ook formuleren wat nepnieuws is:

Nepnieuws is informatie die opzettelijk onjuist is en vaak verspreid wordt om te misleiden of te manipuleren. Het kan variëren van volledig verzonden verhalen tot subtiele vervormingen van feitelijke gebeurtenissen. Het wordt verspreid via traditionele of sociale media en het liefst is het zo geloofwaardig of deelbaar mogelijk. De meeste nepnieuwsberichten zijn zo geconstrueerd dat de kop sterke emotie oproept en dat ze een bepaald vooroordeel bevestigen.

Met andere woorden, nepnieuws gaat met kruimeltjes waarheid aan de haal en bouwt er een mooi geloofwaardig verhaal omheen. Via sociale media en online platforms, verspreidt nepnieuws zich snel en kan het grote groepen mensen bereiken. Uit het vele nepnieuws noem ik slechts twee 'onschuldige' voorbeelden: de platte aarde theorie en 5G en het coronavirus. De eerste is een lang geleden ontcrachte theorie die opeens een heropleving kende op sociale media. Groepen mensen en individuen die valse beweringen en 'bewijzen' verspreidden om hun overtuiging te ondersteunen

dat de aarde plat is. De 5G is een wijdverspreide mythe op sociale media dat beweerde dat 5G-technologie de oorzaak was van de verspreiding van het coronavirus. Dat leidde tot het vernielen van 5G-torens in sommige landen. Helaas gaat het vaak om nog veel geniepiger en geloofwaardiger berichten die toch nep blijken te zijn.

Ook beeld kan nep zijn

Bij beeldnieuws moet je oppassen voor nep. Waarschijnlijk heb je al gezien dat de afbeelding rechts onder deze pagina niet klopt. Op het eerste gezicht lijkt het een aardig plaatje uit een kinderbijbel. Toch is dit plaatje totaal onmogelijk als we zien dat Mozes met de tien geboden bij Jezus komt in New York. Het is nep wat betreft tijd en plaats. Dit is nog slechts een illustratie. Tegenwoordig is het al mogelijk om stemmen en afbeeldingen van mensen levensecht te manipuleren. Bijvoorbeeld om ze te laten zeggen wat ze zelf nooit hebben gezegd.

/ Het is belangrijk om kritisch te zijn over de informatie die we ontvangen en delen

Het is daarom belangrijk om kritisch te zijn over de informatie die we ontvangen en delen. Laten we die altijd toetsen aan betrouwbare bronnen. We zouden nepnieuws met dezelfde grondigheid moeten benaderen als waarmee we de Bijbel, de bron van onze waarheid, bestuderen. Bronnen checken en dubbelchecken is dus belangrijker dan ooit.

Checklist

Hieronder geef ik een aantal tips om te checken of je met echt nieuws of met nepnieuws te maken hebt:

- 1 **Broncontrole:** Kijk naar de oorsprong van het bericht. Betrouwbare berichten vermelden vaak hun bronnen en hebben een geschiedenis van nauwkeurige rapportage.
- 2 **Feitencheck:** Controleer de feiten in het bericht. Websites zoals Snopes (<https://twitter.com/snopes>) of FactCheck.org kunnen helpen bij het verifiëren van informatie.
- 3 **Kijk naar de context:** Soms wordt informatie uit de context gehaald om een misleidend beeld te vormen. Het is belangrijk om het hele verhaal te kennen.
- 4 **Wees bedacht op sensatie-zucht:** Titels die overdreven sensationeel of emotioneel geladen zijn, kunnen een teken zijn van nepnieuws.
- 5 **Analyseer de toon en taalgebruik:** Nepnieuws gebruikt vaak provocerende taal en kan ongegrond of partijdig zijn.
- 6 **Visuele aanwijzingen:** Onjuiste of gemanipuleerde afbeeldingen en video's worden vaak gebruikt in nepnieuws. Hulpmiddelen zoals Google Reverse Image Search kunnen helpen bij het vaststellen van de echtheid van beeldmateriaal.

Met deze tips kunnen we ons beter wapenen tegen de verspreiding van onjuiste informatie.

Nepnieuws is overal

Helaas zijn het niet alleen de vage of onbekende 'internet-media' met obscure sites en Telegram-kanalen en Facebook- en Instagram-accounts die nepnieuws verspreiden. Ook wat normaal gesproken betrouwbare media mogen worden genoemd plaatsen nog weleens nepnieuws. Kortom, niemand is onfeilbaar als het om verspreiden van nepnieuws gaat.

Geen reden voor angst

Hoewel nepnieuws zorgelijk is, moeten we ons niet laten overheersen door angst of paranoia. Niet te snel oordelen en ongecontroleerde informatie doorspelen is iets wat we sowieso niet zouden moeten doen. We beschikken over middelen die ons in staat stellen feiten van fictie van elkaar te onderscheiden.

/ Nepnieuws gaat met kruimeltjes waarheid aan de haal

Met onze toewijding aan waarheid en kennis, versterkt door geloofsinzichten en gebed, kunnen we nepnieuws effectief herkennen en negeren. Wanneer we ons bewust zijn van nepnieuws en ons kritisch denken ontwikkelen kunnen we ons wapenen tegen de potentiële misleiding. In plaats van ons te veel zorgen te maken, kunnen we ons beter richten op het versterken van onze vaardigheden in waarheidsvinding en onderscheidingsvermogen.

Dit door AI gegenereerde beeld lijkt op een Bijbels tafereel maar kan helemaal niet kloppen!

Jeroen de Jager werkt in de media en is lid van de Adventkerk.

Stervensbegeleiding:

'Al tastende God vinden'

'We wonen in het laatste huis.' Misschien een minieme aanwijzing, maar vanaf het Landelijk Kantoor in Huis ter Heide loop je over landgoed Oud Zandbergen in een rechte lijn naar het huis van het echtpaar Ronald en Joanne Balk. Een prachtige plek in de natuur om te wonen. Het is een heerlijke zonnige septemberdag als we in huis met predikant Ronald Balk het gesprek over het thema 'Verlossing' beginnen. Wat betekent dit voor zijn werk als geestelijk verzorger in woonzorgcentrum Vredenoord?

Tekst/Jan Spijk

Band met Vredenoord

Eigenlijk is Ronald Balk relatief kort predikant bij het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten. Hij werkte eerst in de automatisering, maar werd door gezondheidsproblemen deels afgekeurd. Nu was hij in 1991 al afgestudeerd als predikant, maar het kwam niet tot een aanstelling. Zeven jaar geleden wel. Ronald heeft een bijzondere band met het woon-zorgcentrum Vredenoord dat vlakbij Oud Zandbergen gevestigd is. 'Ik vroeg aan de vorige voorzitter Wim Altink of ik daar niet wat kon betekenen voor de bewoners. Zo is het balletje gaan rollen en werd ik predikant voor 16 uur per week in Vredenoord. Ik heb nog wel een proponentschap gedaan zodat ik ook ingezegend kon worden. Het voordeel is dat ik nu ook in Vredenoord als ingezegende predikant het avondmaal kan leiden.'

Levensverhalen

Met een knipoog noemt hij Vredenoord 'een huis vol oma's'. Hij hoeft niet lang na te denken waarom hij graag een aanstelling in Vredenoord wilde. 'Vanwege de levensverhalen', zegt hij met overtuiging in zijn stem. 'Ik ben er gek op. Het is vaak zo dat je mensen pas snapt als je zijn of haar levensverhaal hoort. Het intrigeert me wat de levensverhalen met mensen doen. De een heeft er steun aan en haalt kracht uit het geloof; de ander gaat eraan onderdoor en struikelt in zijn geloof.' Hij noemt zijn werk in Vredenoord een mix aan werkzaamheden: gesprekken met bewoners, maar ook met medewerkers en hij gaat voor in diensten op sabbat. Hij is vanwege zijn functie ook lid van de Identiteitsraad van Vredenoord.

Stervensbegeleiding

Een belangrijk onderdeel van zijn werk als predikant in Vredenoord is stervensbegeleiding. De bewoners bevinden zich in de laatste fase van hun leven en zijn volgens Balk op de volgende manier bezig met verlossing. 'Voor veel christelijke bewoners betekent verlossing behouden zijn en zicht op eeuwig leven houden.' Zijn stelling is dat je niet vroeg genoeg met stervensbegeleiding kunt beginnen. 'Als je op tijd daarmee begint hoop je dat mensen makkelijker los kunnen laten.' Ronald ziet wel een rode draad in de levensverhalen van de bewoners binnen Vredenoord. Ze zijn in hun levensverhalen veel bezig met de Tweede Wereldoorlog. Ze weten daardoor ook wat honger is. In de stervensbegeleidingsgesprekken gaat het volgens Ronald allang niet meer over materiële dingen, maar zijn vraagstukken als 'ben ik in het reine met God' veel belangrijker.

/ Ronald Balk:
'Verlossing is
voor mij het
offer en het
bloed van
Christus'

‘Maar ook of ze in het reine zijn met de familie en of er dingen zijn waar ze nog iets mee moeten. Dit kan rust geven, maar soms zit het ook in de weg.

Als de vraag komt of ik contact wil zoeken met familie dan zet ik me daar zonder meer voor in. Het is belangrijk dat mensen op het einde als het ware nog even door het gebouw van hun leven kunnen wandelen. Nog even terugblikken en concluderen: het is goed zo. Dat helpt echt in dat laatste stukje. Ook daarom moet je op tijd met stervensbegeleiding beginnen.’

Levensbeëindiging

Verlossing kan ook betekenen dat iemand een einde aan zijn leven wil vanwege een ongeneeslijke ziekte. Sinds decennia is er in Nederland recht op euthanasie. Eigenlijk vindt Ronald dit een verkeerde term die hij liever niet gebruikt. ‘De wet spreekt van levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding. Dit vind ik de juiste formulering. Bij de term euthanasie halen mensen er vaak andere dingen bij. Dat is verwarrend.

In Vredenoord wordt het beëindigen van het leven niet als dienst aangeboden. Het is wel mogelijk als iemand hierom vraagt. Dit komt omdat het een wettelijk

recht is. In de grondwet is het zelfbeschikkingsrecht geregeld. Daarom hebben mensen het recht om deze keuze te maken. De beslissing wordt dan gemaakt met de eigen huisarts. Die voert het gesprek met de bewoner in de eigen woning. Verder wordt de wet helemaal gevolgd.’ Personeel van Vredenoord hoeft niet mee

/ Het is mijn taak om God dichterbij te brengen. Dat degene die ik spreek Hem al tastende vindt

te werken aan zorgwerkzaamheden rond het beëindigen van het leven van een bewoner. Dit ligt vast in het Identiteitsstatuut van Vredenoord. Balk: ‘Belangrijk hierbij is dat de zorg altijd doorloopt, maar dat er tegelijkertijd een handreiking is aan medewerkers die het beëindigen van het leven niet willen meemaken vanwege hun geloof. Je mag als zorgmedewerker een stapje terugdoen als de arts Vredenoord binnenkomt met de intentie om het leven van iemand te beëindigen.’

Bijbeltje van moeder

Een belangrijke drijfveer van Ronald in zijn werk is dat hij in gesprekken met bewoners – soms ook in de laatste fase – zich altijd afvraagt wat iemand nog nodig heeft. In dit verband pakt hij het Bijbeltje dat ooit van Ronalds moeder was. Hij slaat de Bijbel open bij een van zijn favoriete Bijbelteksten. In Handelingen 17:27 staat: ‘Opdat zij God zouden zoeken, als zij Hem al tastende vinden mochten. Hoewel Hij niet ver is van eenieder van ons.’ Een herkenbare tekst voor Ronald in zijn dagelijkse werk: ‘Het is mijn taak om God dichterbij te brengen. Dat degene die ik spreek Hem al tastende vindt. Dat ze weten en voelen dat God er is. Voor mij is dat het wezenlijke in de stervensbegeleiding.’ Hij spreekt nog altijd vol respect over zijn moeder die geen gemakkelijk leven had. Zij verloor als klein kind al haar vader, leed later aan reuma en beenmergkanker en overleed op slechts 63-jarige leeftijd. ‘Ze klaagde niet maar ging mensen over God vertellen. Dit kreeg een plek in haar geloof en ze zei altijd dat God haar geen reuma had gegeven. De zorgverleners kwamen graag bij haar omdat zij gelovig was en een opgeruimd karakter had.’

Offer van Christus

De vraag ligt vervolgens op tafel hoe Ronald zelf tegen het thema verlossing aankijkt. Hij twijfelt niet: ‘Verlossing is voor mij het offer en het bloed van Christus. Voor mij is dat zo onlosmakelijk met dat woord verlossing verbonden. Uiteindelijk staan we allemaal een keer op. Voor de een om van het eeuwig te genieten en de ander om voor eens en altijd het einde van het leven te ondergaan. Ik ben echt overtuigd van de wederkomst van Christus. De belofte dat de graven weer opengaan en dat we Hem tegemoet zullen gaan. Ik kijk er absoluut naar uit. Mijn leven is nu beter dankzij de wetenschap van die verlossing.’

Jan Spijk is communicatieadviseur bij de Nederlandse Adventkerk.

Woonzorgcentrum Vredenoord

Woonzorgcentrum Vredenoord in Huis ter Heide is inmiddels een verpleeghuis, maar begon ooit als rusthuis voor zevendedagsadventisten. Het was toen ook eigendom van de kerk, maar inmiddels is Vredenoord een onafhankelijke stichting. Het is een christelijk woonzorgcentrum, maar het Identiteitsstatuut heeft een sterk adventistisch karakter. Zo zijn er op sabbat diensten en wordt er rekening gehouden met de eet- en drinkgewoontes van adventisten. Er wordt bijvoorbeeld geen alcohol geschonken in de openbare ruimtes. Er zijn ongeveer honderd bewoners waarvan een kwart adven-

tist is. Door het gemeenschappelijke verleden bestaat er nog steeds een sterke band tussen de kerk en Vredenoord.

De voetsporen van W. Betram

Als predikant weet je dat je een aantal keren zult verhuizen. Broeder W. Betram heeft een lijstje bijgehouden. Zijn zoon heeft het gevonden en wij doen hier verslag.

Tekst/Gerard Frenk

W. Betram wordt op 10 augustus 1888 in Leiderdorp geboren. In het voorjaar van 1912 bezoekt hij openbare lezingen en op 5 mei 1912 wordt hij gedoopt. Hij gaat deur aan deur adventistische boeken en tijdschriften verkopen. Hij is daar nauwelijks mee begonnen wanneer br. Wibbens hem vraagt als tentmeester te werken tijdens een serie evangelisatielezingen in Utrecht en Amersfoort. Na de lezingen 'nam ik de colportage wederom op te Den Helder'. In het voorjaar van 1913 werkt hij in het Westland bij Den Haag en in Zeeland. In de zomer van 1914 is hij weer tentmeester bij evangelisatiewerk in Zwolle en Leiden. In 1914 breekt er oorlog uit. Betram wordt verzocht zich te vestigen in Oldenzaal, 'om de post die van Duitsland kwam in Bentheim af te halen en door te zenden in Nederland'. De colportage gaat gewoon door. '... in Ommen...Drenthe (en)in de Veenstreken ... later namen 3 zielen de waarheid aan als gevolg van mijn zijn daar'. Sabbats en 's zondags was ik in de gemeente Muntendam-Wildervank en ging gewoonlijk op Sabbat voor in de gemeente'. 1915 brengt hij door in Drenthe, Overijssel en zuidoost Friesland. In juni 1917 wordt hij 'wegens de landstormwet' opgeroepen voor militaire dienst. In november 1918 komt hij in Middelburg 'vrij vanwege de beëindiging van de oorlog'. Wibbens vraagt hem in

W. Betram – 2e rij, 2e van links.

Zeeland te blijven om te colporteren en herderlijke zorg te bieden. In 1919 mag hij naar 'een ...bijzondere zomercursus die acht weken duurde'. Na afloop reist hij naar Amsterdam waar hij werkt tot voorjaar 1922. Leeuwarden volgt tot eind 1924. Dan Den Haag tot de zomer van 1925. Hij wil als zendeling naar Nederlands-Indië. Het loopt anders. 'Wegens een zeer kleine afwijking werd ik afgekeurd en volgde dan br. Eelsing op in Rotterdam tot 1928'. Hij wordt ingezegend en overgeplaatst naar Groningen. In 1931 is hij terug in Leeuwarden. Vroeg in 1932 moet hij 'wegens overspanning rust nemen ... eerst in Neanderthal, daarna enige maanden in het sanatorium Rhijngeest'.

Begin oktober 1932, nog niet geheel hersteld, gaat hij naar Utrecht 'omdat daar niemand was'. Dan, kortstondig naar Rotterdam (1935). In de zomer van 1936 naar Groningen 'wegens ziekte van br. Eelsing'. In oktober is hij terug in Rotterdam. Utrecht volgt in 1938. We sluiten af met zijn eigen woorden: 'trad 12 oktober 1939 in het huwelijk met zr. E.M. Meijer ...directrice van het kinderkuis Zonheuvel, woonde tot najaar 1941 daar ... verhuisde najaar 1941 naar Zuilen en in najaar 1942 naar Apeldoorn waar ik bleef tot mei 1949 en ben sindsdien in Hilversum'.

Gerard Frenk is emeritus predikant en voorzitter van SHANA

Advent- geschiedenis in perspectief

We hebben het altijd over de 'Millerbeweging', nooit over de 'Millerkerk'. Daar gaat het idee achter schuil dat een religieuze groep nooit tot een vastgeroeste organisatie moet worden waar je toch al gauw aan denkt bij een kerk. Ook de pioniers van de Adventkerk voelden zich vooral een dynamische beweging. De gevestigde kerken, dat was Babylon en daarvan hadden ze afstand genomen. We gaan in op het feit dat enige vorm van organisatie onvermijdelijk is.

Dit keer deel 8: Organisatie wordt noodzakelijk.

Tekst /Thijs de Reus

Deze serie over adventgeschiedenis begon met de vaststelling dat de Millerbeweging en de daaruit voortkomende groep rondom mensen als Joseph Bates en James en Ellen White een dynamische beweging was. In de loop van een aantal jaren formuleerden zij de 'pilaren van het geloof'. In de laatste artikelen stonden we stil bij zaken die juist zijn verdwenen: het idee van 'de gesloten deur' en de aanpassing van de profetische kaart en het verdwijnen van de zogenoemde profetie van de 2520 jaar. Ook dat hoort bij een dynamische groep die in ontwikkeling is.

Organisatie en geloofsbelijdenis

De leden van de Millerbeweging ondervonden veel tegenstand vanuit de georganiseerde kerken.

Als mensen teveel megingen in wat Miller leerde en daarover spraken met hun geloofsgenoten, dan zorgde dat voor onrust. Dat leidde tot uitsluiting door hun kerkgemeenten. Zo ontstond een zekere afkeer van georganiseerde kerken. Dat was Babylon en daar was men uitgegaan en daar wilde men niets meer mee te maken hebben.

John Loughborough sprak deze indringende woorden: 'De eerste stap in de richting van afvalligheid is het formuleren van een geloofsbelijdenis die ons vertelt wat we moeten geloven. De tweede stap is om die geloofsbelijdenis tot een test van lidmaatschap te maken. Bij de derde stap neem je daarmee mensen de maat en bij de vierde noem je hen die deze geloofsbelijdenis niet onderschrijven kettters. De laatste stap is om hen te gaan vervolgen.'

Hoe kun je echter mensen uitsluiten als er geen echte organisatie of kerk is? Het zal geen toeval zijn geweest dat deze woorden in *de Review and Herald* staan van oktober 1861. In die tijd dacht men serieus na over formele organisatie. We moeten deze woorden nog steeds zeer serieus nemen. Het is een glijdende schaal van elkaar op een milde wijze aanspreken op het geloof tot mensen uitmaken voor kettters en hen uiteindelijk te vervolgen.

Op het eerste gezicht is er veel te zeggen om die dynamiek te behouden van de beweging van direct na 'de grote teleurstelling'. Zoals al eerder gezegd staat dynamisch voor kracht en binnen een religieuze gemeenschap gaan je gedachten dan vanzelf uit naar de kracht van de heilige Geest. Wanneer we worden geleid door

John Norton Loughborough (1832-1924)

de Geest van God, dan kan er toch niets misgaan? God zal ons leiden naar steeds meer inzicht in zijn waarheid.

Problemen rond 1851

Dat is een prachtig ideaal, maar de realiteit is weerbarstiger. Dat ontdekten de adventpioniers ook al snel. Een betrouwbare schatting zegt dat de beweging tussen 1850 en 1852 uitgroeide van ongeveer tweehonderd mensen tot tweeduizend. Die gelovigen woonden verspreid en waren voor de verkondiging van de boodschap afhankelijk van rondreizende predikers. Hoe kon men nagaan dat wat ze verkondigden niet was vermengd met hele persoonlijke overtuigingen?

Loughborough had wel gelijk met zijn waarschuwing, maar als je iets van een gemeenschappelijke identiteit wilt bewaren, ontkom je er niet aan een zekere toetsing te laten plaatsvinden. In 1853 begonnen de 'leidende broeders' (dat waren over het algemeen Joseph Bates en James White) certificaten uit te geven aan de rondreizende predikers om bedrog tegen te gaan. In het verlengde daarvan ligt de noodzaak mensen af te zonderen voor geestelijk werk en ze in te zegenen. Dat vereist organisatie.

Joseph Bates (1792-1872)

Een crisis in 1856

In 1856 deed zich een crisis in de jonge beweging voor. Predikers raakten ontmoedigd en in financieel opzicht werd niet goed voor hen gezorgd. Dat was bijna het einde van de sabbatvierende beweging. De leden konden geen geldmiddelen meegeven aan predikers. Om mensen die in een groter gebied werkzaam zijn te onderhouden, heb je (opnieuw!) een vorm van organisatie nodig.

/ Wanneer we worden geleid door de Geest van God, dan kan er toch niets misgaan?

Als je mensen vrij wilt stellen voor geestelijk werk dan moet je een systeem opzetten voor het inzamelen en distribueren van geldmiddelen. Vervolgens moet zorgvuldig worden bijgehouden wat er binnenkomt en hoe het wordt uitgegeven.

Privé eigendom en kerkelijk eigendom

In 1849 is James White, op aandringen van zijn vrouw Ellen, begonnen met het uitgeven van het tijdschrift de 'Present Truth' (Tegenwoordige Waarheid). In oktober 1852 werd een drukpers aangeschaft. In

1855 werd deze pers overgebracht van Rochester naar Battle Creek, samen met hen die ermee werkten. In Battle Creek werd een gebouw neergezet van twee verdiepingen voor de *Review and Herald Publishing Association*. In 1881 was deze onderneming uitgegroeid tot de grootste onderneming in de hele staat.

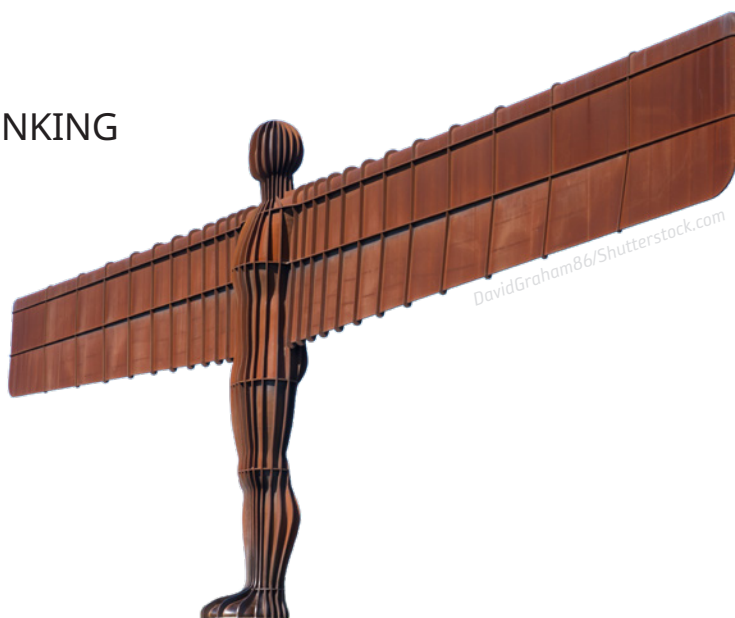
In 1860 was die onderneming natuurlijk nog lang niet zo groot, maar de eigenaar op dat moment was James White. De groepen gelovigen vertrouwden hem, maar het is duidelijk dat dit geen gezonde situatie was. Wat gebeurt er met de kerkelijke eigendommen als de wettelijke eigenaar James White is? Als hij overlijdt, is dat een deel van zijn erfenis!

James White trok de onvermijdelijke conclusie: een vorm van organisatie is noodzakelijk. God wijst weliswaar de weg af die Loughborough schetste, maar tegelijkertijd is God ook een God van orde. In oktober 1860 werd een plan aangenomen en kreeg de beweging een naam: Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten.

Er was het nodige verzet, want er waren genoeg sceptische mensen die de georganiseerde kerken hadden verlaten toen ze toetraden tot de Millerbeweging. James Whites tegenargument was dat het ontbrak aan een systeem en dat was overal te merken. Er moest een uniforme salarisschaal komen en de organisatie moest de wettige eigenaar worden van de bezittingen.

De laatste stap werd in mei 1863 gezet toen de Generale Conferentie werd georganiseerd. James White zag ervan af om daarvan de eerste voorzitter te worden. Dat werd John Byington, een gerespecteerde predikant uit de staat New York. Op een later tijdstip heeft James White nog gedurende zo'n tien jaar de kerk geleid.

Thijs de Reus is emeritus predikant en actief voor SHANA.

Openbaring eigentijds

De missie van de Kerk van de Zevende-dags Adventisten is de verkondiging van het eeuwig evangelie zoals verwoord in de 'drie-engelenboodschap' van Openbaring 14:6-12. In opdracht van Jezus Christus willen wij mensen voorbereiden op zijn spoedige terugkeer naar deze aarde en mensen aanmoedigen Hem te erkennen als hun persoonlijke verlosser. Nu is ons nog de gelegenheid gegeven om dat goede nieuws met kracht te verkondigen.

Tekst /Rob de Raad

Jezus Christus in de Openbaring

Openbaring 1:1 begint met de woorden 'Openbaring van Jezus Christus...'. Vanaf het allereerste begin wordt ons duidelijk gemaakt dat in dit Bijbelboek Jezus Christus centraal staat. Het boek Openbaring wil ons dus iets bekendmaken over wie Jezus is en wat Hij voor ons doet. Bij zijn leven heeft Jezus aangegeven dat Hij zijn volgelingen wel meer wilde bekendmaken, maar dat daar de tijd nog niet rijp voor was. Jezus moest eerst sterven aan het kruis en opstaan uit de dood. Pas toen zijn volgelingen die traumatische ervaring hadden ervaren, konden ze bevatten wat Hij wilde vertellen over de dingen die moeten gebeuren voordat Hij zijn koninkrijk op aarde zal kunnen vestigen.

In Openbaring 1: 18 maakt Christus zichzelf bekend als de levende. 'Ik ben dood geweest, en zie, Ik ben levend tot in alle eeuwigheden, en Ik heb de sleutels van de dood en het dodenrijk.' In dat eerste hoofdstuk wordt over Christus gesproken als degene die is en was en komen zal. 'Hij komt met de wolken en dan zal iedereen Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben' (1:7). Het hele boek Openbaring staat in het teken van de terugkeer van Jezus naar deze aarde. Tot die tijd staat Hij te midden van zijn volk op aarde en ondersteunt hen in wat zij allemaal moeten doormaken. Dat is de bedoeling van dit laatste Bijbelboek: steun te betuigen en hoop te bieden aan zijn volgelingen in moeilijke tijden.

Eerste engelboodschap

Zevendedagsadventisten geloven dat de kern van de boodschap van Openbaring staat in hoofdstuk 14: de drie-engelenboodschap. Daar lezen wij: 'En ik zag een andere engel vliegen in het midden van de hemel' Het woord engel betekent boodschapper. Het gaat hier dus over een boodschap die verkondigd moet worden voordat Jezus terugkeert naar deze aarde (zie vers 14). 'en hij had een eeuwig evangelie, om dat te verkondigen...' Het woord evangelie betekent goed nieuws. Met andere woorden: de boodschap die verkondigd wordt is een goednieuwsboodschap. Het woord evangelie gebruiken we daarom om het goede nieuws te vertellen van Jezus Christus, God in de persoon van Jezus afgedaald naar deze

**/ De bedoeling
van het boek
Openbaring is
steun te betuigen
en hoop te
bieden aan Jezus'
volgelingen in
moeilijke tijden**

donkere aarde. Hij is mens onder mensen geworden en heeft het goede nieuws bekendgemaakt dat God houdt van mensen en dat Hij hen wil brengen in zijn koninkrijk. Het is ook een eeuwig evangelie. Dit is de enige plaats in de Bijbel waar deze beide woorden worden samengebracht. Het gaat dus om het goede nieuws dat door de eeuwen al verkondigd is. Dan lezen we verder 'om dat te verkondigen aan hen die op de aarde gezeten zijn en aan alle volk en stam en taal en natie.' Deze oproep is dus een boodschap die over de hele aarde zal gaan. Het is een universele boodschap. Of zoals Jezus het heeft verwoord in zijn rede over de laatste dingen: 'Maar pas als het goede nieuws van het koninkrijk in de hele wereld wordt verkondigd als getuigenis voor alle volken, zal het einde komen.' (Matteüs 24:14). We lezen verder: 'en hij zei met luide stem: Vreest God en geeft Hem eer, want het uur van zijn

/Voor gelovigen is oordeel juist een positief begrip. God komt voor hen op en beschermt hen

oordeel is gekomen' (Openbaring 14:7). Dit is een oproep om God te aanbidden, niet om angst voor Hem te hebben. Een oordeel roept vaak angstgevoelens bij ons op. Hier wordt ons verteld dat dit niet nodig is als het om God gaat. In de Bijbel hoeven de gelovigen juist geen angst te hebben voor het oordeel. Het oordeel waarover gesproken wordt in Daniël 7 vormt de achtergrond van het oordeel waarover in Openbaring gesproken wordt. In Daniël 7 gaat het om het oordeel van God ten behoeve van zijn volgelingen. Daar wordt het

oordeel uitgesproken over de machten der aarde die het volk van God onderdrukken en vervolgen. God treedt op ten behoeve van de gelovigen en het koninkschap wordt gegeven aan de mensenzoon en het volk van God voor alle eeuwigheid. Voor gelovigen is oordeel juist een positief begrip. God komt voor hen op en beschermt hen.

Wanneer in Openbaring 14 wordt gesproken dat het uur van zijn oordeel is gekomen, betekent dit dat nu de tijd is aangebroken dat God voor zijn volk gaat optreden. In hoofdstuk 6:9-10 wordt de roep van de martelaren verwoord die tot God roepen om hun bloed dat vergoten is, te wreken. In de drie-engelenboodschap komt het antwoord op die vraag. Nu is de tijd aangebroken dat God zal opstaan voor zijn volk. Het uur van zijn oordeel is aangebroken. Dat is goed nieuws voor zijn volk. 'En aanbidt Hem, die de hemel en de aarde en de zee en de waterbronnen gemaakt heeft.' De achtergrond van deze oproep is het vierde gebod waarnaar verwezen wordt. Het is een oproep om de God te aanbidden die de Schepper is van hemel en aarde. Dit kun je laten zien door de zevende dag, de sabbat te vieren.

Tweede engelboodschap

De tweede boodschap luidt: 'Hij werd gevolgd door een tweede engel, die uitriep: 'Gevallen, gevallen is Babylon, die grote stad, die door haar ontucht alle volken de wijn van haar wellust heeft laten drinken.'" (Openbaring 14:8). Babylon gaat natuurlijk terug op het oude Babylonische rijk dat Jeruzalem onder de voet heeft gelopen en het volk in ballingschap heeft weggevoerd. Nebukadnessar stond op het dak van zijn paleis en zei: 'Is Babel niet indrukwekkend, de koningsstad die ik door mijn grote macht heb gebouwd tot eer van mijn majesteit?' Babylon staat voor alle krachten en machten die God

/ Alleen de methode van Christus zelf zal succesvol zijn in het bereiken van mensen

weerstaan en het volk van God onderdrukken. In het boek Openbaring wordt gesproken over een oorlog die gaande is tussen Jeruzalem en Babylon, Christus en satan, goed en kwaad, zij die Christus volgen en zij die de antichrist aanbidden.

De boodschap van de tweede engel is dat Babylon is gevallen. In die grote strijd is Christus de grote overwinnaar. Hij heeft de strijd gewonnen door zijn leven te geven en de straf op de zonde te dragen. Dit is het goede nieuws. De strijd is gestreden en de overwinning behaald. Het is Christus die ons zal brengen in dat nieuwe koninkrijk van vrede en gerechtigheid.

Derde engelboodschap

De derde engel sprak met luide stem: 'Als iemand het beest en zijn beeld aanbidt en het merkteken op zijn voorhoofd of zijn hand krijgt,...' (Openbaring 14:9). Hier

kan veel over worden gezegd, maar waar het op neerkomt is dat mensen kunnen kiezen om Christus te volgen of om de antichrist te aanbidden, maar dat zij dan ook de consequenties van die keuze moeten aanvaarden.

Conclusie

De drie-engelenboodschap gaat over goed nieuws. Voordat Jezus terugkeert naar deze aarde om zijn koninkrijk op te richten wordt het eeuwig evangelie van genade en vergeving met kracht verkondigd over de hele wereld. Het volk van God wordt gerustgesteld dat God zelf zal optreden tegen de vijanden en dat nu de tijd is gekomen dat het koninkrijk ons wordt gegeven. Het is een oproep tot aanbidding van de ware God die de Schepper is van hemel en aarde.

Babylon is gevallen en Christus is de grote overwinnaar. Alle mensen die God weerstaan in hun

leven zullen de consequenties van die keuze moeten aanvaarden in hun leven. Dat alles is werkelijk goed nieuws voor het volk van God. Wij mogen uitzien naar de grote dag dat Christus terugkeert naar deze aarde om de oogst van deze wereld binnen te halen. Nu kunnen we dat goede nieuws met kracht verkondigen. Ellen White heeft ons eraan herinnerd dat alleen de methode van Christus zelf succesvol zal zijn in het bereiken van mensen. Hij mengde zich onder de mensen zoals iemand die steeds op zoek was naar het goede voor hen. Hij toonde zijn liefde, kwam tegevoet aan hun noden en won hun vertrouwen. En dan vroeg Hij hen: Volg Mij (Ministry of Healing, p.143).

Rob de Raad is voorzitter van de Nederlandse Adventkerk

De reis van verlossing in de Psalmen

Het boek Psalmen met zijn 150 liederen en gedichten zit boordevol spirituele wijsheid, poëzie en theologische inzichten. Het is een van de meest geliefde en gebruikte boeken in de Bijbel en vanwege zijn veelzijdigheid voorziet het in verschillende interpretaties. Een belangrijk thema dat door deze tijdloze teksten loopt is het concept van verlossing. De Psalmen inspireren en bieden inzicht in dit onderwerp. We maken een reis door de Psalmen om de diepere betekenis van verlossing te ontdekken en te begrijpen hoe deze eeuwenoude teksten relevant blijven voor ons moderne leven.

Tekst /Silbert Elizabeth

Roep om verlossing

Veel Psalmen beginnen met een smeekbede van de schrijver om verlossing te midden van moeilijkheden.

Deze momenten van wanhoop en nood weerspiegelen de menselijke conditie en onze behoefte aan een verlosser. Psalm 130:1-2 drukt dit treffend uit: 'Uit de diepte roep ik tot U, HEER, Heer, hoor mijn stem, wees aandachtig, luister naar mijn roep om genade.' Verder wordt God afgebeeld als een schuilplaats. Psalm 46:2-3 zegt: 'God is voor ons een veilige schuilplaats, een betrouwbare hulp in de nood. Daarom vrezen wij niet, al wankelt de aarde en storten de bergen in het diepst van de zee.' De psalmist erkent Gods macht en bescherming, zelfs te midden van tumult en chaos. Dit herinnert ons eraan dat verlossing niet alleen een bevrijding is van zonde, maar ook een veilige haven in God, waar we troost en kracht vinden.

Belofte van rechtvaardigheid

Het idee van verlossing wordt ook verankerd in het concept van rechtvaardigheid. In Psalm 103:6 staat: 'De HEER doet wat rechtvaardig is, Hij verschaft recht aan de verdrukten.' Dit benadrukt dat Gods verlossing niet alleen individueel is, maar ook sociaal. Gods verlossing brengt rechtvaardig-

heid aan de onderdrukten. Te midden van de wanhoop bieden de Psalmen een krachtige boodschap van hoop. God wordt geprezen als de bron van verlossing, en zijn beloften vormen een anker voor het geloof. Psalm 34:18 verkondigt: 'De HEER hoort de kreten van de rechtvaardigen, Hij bevrijdt hen uit de nood.'

Messiaanse Psalmen

Verderop in de Psalmen zien we ook de profetische aspecten van verlossing. Er wordt licht geworpen op de verwachtingen van het volk Israël met betrekking tot een toekomstige koning. In de Psalmen staan profetieën die in het Nieuwe Testament worden vervuld. Psalm 22 beschrijft bijvoorbeeld beelden die lijken op het lijden van de Messias, Jezus Christus. Het roept de pijn op van afgescheidenheid van God, maar eindigt met de hoopvolle erkenning van Gods reddende kracht. Deze hoop wordt duidelijk verwoord in de verzen 30 en 31, waar de psalmist uitlegt: 'Een nieuw geslacht zal Hem dienen en aan de kinderen vertellen van de Heer; aan het volk dat nog geboren moet worden zal het verhalen van zijn gerechtigheid, om wat Hij heeft gedaan.'

was mij schoon van alle schuld, reinig mij van mijn zonden.' Deze psalm illustreert het belang van berouw en het vertrouwen op Gods genade voor verlossing.

Berouw en vergeving

Een ander belangrijk aspect van verlossing in de Psalmen is de erkenning van zonde en de roep om vergeving. Psalm 51, geschreven door koning David na zijn zonde met Bathseba, laat dit goed zien. David smeekt God om barmhartigheid en belijdt zijn zonden, verlangend naar verlossing en een hernieuwde relatie met God. David bidt: 'Wees mij genadig, God, in uw trouw, U bent vol erbarmen, wis mijn wandaden uit,

Uitnodiging tot aanbidding en dankbaarheid

Na het ervaren van Gods verlossing nodigen de Psalmen ons uit tot aanbidding en dankbaarheid voor de verlossing die God biedt. Psalm 103 benadrukt de lof voor Gods barmhartigheid en genade, waarbij de psalmist zegt: 'Prijs de HEER, mijn ziel, vergeet niet één van zijn weldaden.' De Psalmen zijn een bron van inspiratie voor gelovigen om hun verlossing in Christus te vieren en God te loven voor zijn genade.

Het is belangrijk om te benadrukken dat verlossing in de Psalmen geen eenmalige gebeurtenis is, maar een doorlopend proces van groei in relatie tot God. Het betekent leven in afhankelijkheid van zijn genade, dag na dag.

Conclusie

Samengevat vormen de Psalmen een rijke schat aan spirituele wijsheid en emotionele diepgang. Door de thema's van verlossing te verkennen, worden we herinnerd aan de eeuwige waarheden die verstopt zitten in deze oude teksten. Of het nu gaat om het uiten van nood, het ontvangen van beloften, het ervaren van berouw en vergeving, het doorstaan van beproevingen of het uitroepen van dankbaarheid, de Psalmen laten allerlei menselijke ervaringen zien in relatie tot Gods genade en verlossing. Laten we, net als de psalmisten, onze harten openen voor de belangrijke lessen die in deze liederen staan en onze eigen reis van verlossing omarmen.

Dit kwartaal

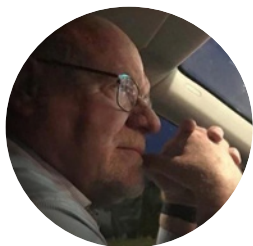
In het eerste kwartaal van 2024 bestuderen we in de sabbatschool het thema: *De Psalmen*. Ik wens u veel zegen bij de bestudering van Gods Woord

Silbert Elizabeth is hoofd van het departement Sabbatschool en predikant van de gemeente Tempu pa Dios, Capelle aan den IJssel.

PS

Aanvulling. In Advent 3 (september 2023) is in het PS-Bericht van Mans Schuitevoerder de volgende passage helaas weggefallen: 'Hij studeerde theologie op Oud Zandbergen en werd hiermee officieel predikant van de Adventkerk.' *De redactie.*

Henk Booij

8 feb 1956 – 22 maart 2023

Henk was lange tijd betrokken bij diverse gemeenten en zette zich in als zendingsleider, organiseerde activiteiten en maakte en verspreidde het mededelingenblad. Zijn werk in de beton- en stenenhandel was zijn lust en zijn leven. Werk dat hij graag en veel deed in verbinding met God. Henk was niet iemand van diepe geloofsgesprekken. Voor hem was geloof eenvoudig: het staat er, dus het is zo.

Spreuken 16:3 ('Vertrouw bij je werk op de Heer, en je plannen zullen slagen') past dan ook helemaal bij hem en zijn leven. Henk vertrouwde zijn werk en leven aan God toe. Hij was daarin sociaal en betrokken en had duidelijk oprechte belangstelling in mensen. Ds. Jan Rokus Belder die voor- ging in de afscheidsdienst zei: 'Maar dankzij Jezus mogen we de belofte koesteren dat Hij onze zonde wegneemt en eeuwig leven met ons zal binnengaan wanneer Hij komt op de wolken.'

Cees Heijkoop

11 aug 1943 – 26 apr 2023

Cees Heijkoop's vader was predikant van de adventgemeente in Enschede. Na met het gezin enkele keren te zijn verhuisd, bracht Cees een groot deel van

zijn jeugd door op het terrein van Oud Zandbergen. Zijn vader werd daar directeur van de theologische school.

Cees was tijdens zijn gehele werkzame leven actief in de muziekindustrie. Hij had een bijzonder goed muzikaal gehoor. Hij werd een zeer gewaardeerde specialist in het opnemen van klassieke muziek in studio's en concertzalen op tal van plaatsen in binnen- en buitenland. Zijn specialisme kwam goed van pas toen de Adventkerk een kleine opnamestudio inrichtte in het landelijk kantoor. Zijn vader zorgde geruime tijd voor de kerkelijke radiozendtijd. Cees was lid van de adventgemeente in Huis ter Heide. Hij was geen trouwe kerkganger, maar bleef op afstand heel concreet betrokken bij zijn kerk. De sfeer waarin de uitvaart plaatsvond was een treffende echo van de woorden die op de rouwbrief stonden: 'Niemand weet wat leven is, alleen dat het gegeven is, en dat van dit geheimenis God het begin en einde is.'

Johan Bijkersma

7 okt 1943 – 17 aug 2023

Johan groeide, samen met zijn zus Greetje, op in een adventistisch gezin in Leeuwarden. In zijn jeugd jaren leerde hij zijn vrouw Elizabeth van den Berg op een jeugdcongres in Utrecht kennen. In 1964 trouwden zij en het huwelijk werd gezegend met vier kinderen. Zij verhuisden later naar Raalte omdat hij in Zwolle werk had gevonden in het bankwezen. Later begon hij als productmanager met de ontwikkeling van salarisstroken bij firma Raet in Apeldoorn. Hierdoor verhuisde het gezin naar Apeldoorn en wat jaartjes later naar Twello. Daarnaast begon hij een eigen bedrijfje 'Softmark' voor ontwikkeling van specifieke software.

Een boerderij opknappen in Frankrijk was een grote gekoesterde wens van hem en zijn vrouw. Dit werd uiteindelijk een aantal jaren voor zijn pensioering gerealiseerd. Johan diende de gemeentes Leeuwarden, Zwolle en Apeldoorn als ouderling, penningmeester en sabbatschool-leraar.

De laatste jaren werden gekenmerkt door gezondheidstegenlagen voor hem. Uiteindelijk is hij, na een kort ziekbed, in de verwachting van zijn Heer en Heiland, vredig ingeslapen. We kijken uit naar het moment dat Jezus wederkomt en wij hem weer mogen ontmoeten. De besloten uitvaartdienst werd geleid door ds Gabriel Kwayie, met wie Johan een speciale band had.

Ephraïm Ireño Hosepha

5 apr 1942 – 2 okt 2023

Met dankbaarheid kijken we terug op het leven van Ephraïm Ireño Hosepha, lid van de gemeente Amersfoort. Hij hielp graag mensen met klusjes thuis of buiten. Hij stelde zich altijd behulpzaam op en was zeer geliefd bij zijn grote familie. Hij en zijn vrouw waren onafscheidelijke partners en deden alles samen. De dienst op 10 oktober werd geleid door ds. Jurrien den Hollander vanuit 2 Tessalonicenzen 4:13-18. 'Het is de wederkomst van Christus die ons een diep vertrouwen geeft en zekerheid voor de toekomst'. Vanuit die zekerheid leefde Hosepha tot aan het laatst van zijn leven. Wij zien ernaar uit hem terug te zien op de jongste dag en wensen alle nabestaanden veel zegen en kracht van de Allerehoogste, *hopi bendishon*.

Jannetje Cornelia Kievit - Potter

3 sep 1929 – 23 sep 2022

Janny werd geboren in Goes en samen met haar oudere broer groeide ze op in een gelovig gezin dat op zondag naar de kerk ging. Ze leerde op de mandolineclub Piet Kievit kennen, trouwde met hem en ze kregen vier kinderen. Via grote evangelisatieacties in Zeeland en Bijbelstudies werd ze ervan overtuigd dat de sabbat de Bijbelse rustdag was. Korte tijd daarna werd ze op 13 mei 1972 samen met haar oudste dochter gedoopt. Ze was hartelijk, gastvrij, zorgzaam, actief en creatief. Jannetje gebruikte haar talenten voor de kerk zoals de kindersabbatschool, de begeleiding van diensten op het orgel, zette bloemen klaar in de kerk en verzorgde bandopnamen voor de zieken. Samen met haar moeder maakte ze indrukwekkende reizen. Er brak voor haar een moeilijke tijd aan, toen vier jaar geleden haar man kwam te overlijden die al in een verpleegtehuis verbleef. Helaas werd ook Janny vanwege haar hoge leeftijd opgenomen in een verzorgingscentrum in Axell. Dit jaar werd ze vanwege gezondheidsproblemen overgeplaatst naar een zorginstelling in Wateringen. Dit is de woonplaats van haar dochter. Na een verblijf van zes weken kwam ze te overlijden. De afscheidsdienst en begrafenis vonden plaats in Rijswijk. In de dienst ging Duco Kerksen voor, een voormalig predikant uit Zeeland. Hij troostte de familie met de teksten uit 1 Tessalonicenzen 4: 13-18, dat het afscheid niet voor altijd is.

25 maart/Oegstgeest
(gemeente Leiden)

Rebecca Kazemi

Zij werd gedoopt in de adventkerk in Oegstgeest. V.l.n.r. *Ronald Klink (ouderling ZDA Leiden), Sedik Kazemi (echtgenoot van Rebecca), Rebecca Kazemi, Choni Miguel (predikant).*

Fotograaf: Klaas Norg.

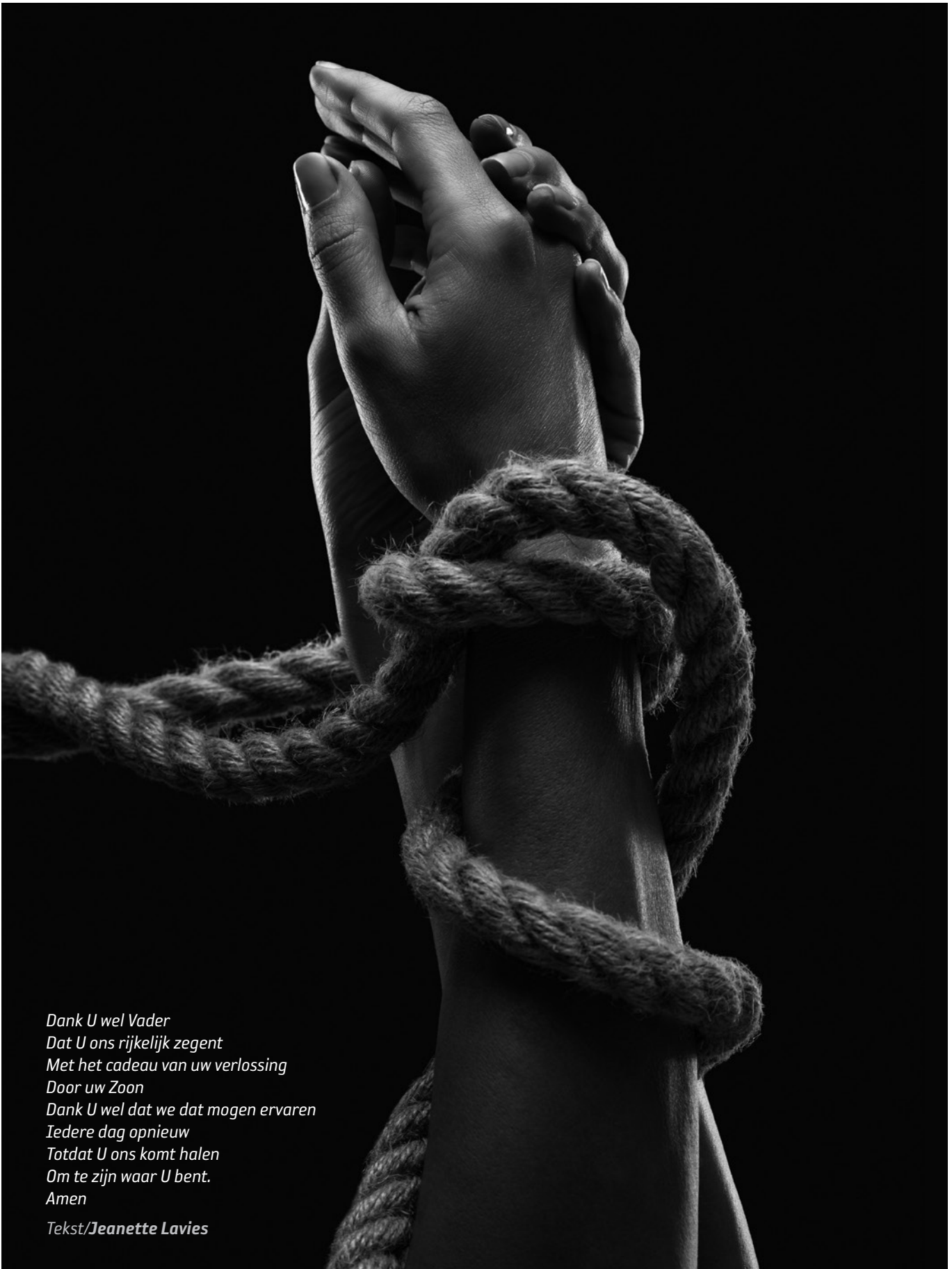
10 juni/Huizen
Martin Nijhold
Violinda Mercedes Vingerhoed
Jan Willem Vingerhoed
Peggy Braaf
John Manalief
Ingrid Woudstra
Harold Koorndijk

Er werden maar liefst zes mensen gedoopt in de gemeente Huizen. Ze werden gedoopt door ds. Rob de Raad, voorzitter van de Nederlandse Adventkerk. V.l.n.r.: Martin Nijhold, Violinda Mercedes Vingerhoed, Jan Willem Sint Jago Vingerhoed, Peggy Braaf, John Manalief (churchplant Lelystad), Ingrid Woudstra en Harold Koorndijk.

26 augustus/Arnhem
Maya Grootveld [15]

Zij werd op 15-jarige leeftijd gedoopt in de gemeente Arnhem. De doopplechtigheid werd verricht door ds. Jurrien den Hollander. Maya vertelde in haar getuigenis dat haar ervaring met God heel bijzonder en intens is.

*Dank U wel Vader
Dat U ons rijkelijk zegent
Met het cadeau van uw verlossing
Door uw Zoon
Dank U wel dat we dat mogen ervaren
Iedere dag opnieuw
Totdat U ons komt halen
Om te zijn waar U bent.
Amen*

Tekst/Jeanette Lavies

Van de voorzitter

De bekende schrijver Tolkien wandelde eens met een atheïstische vriend langs de rivier in Oxford, waar zij studeerden. Ze spraken met elkaar over het vertellen van verhalen en hoe legendes en mythen zozeer verschillen van realistische fictie. Deze verhalen gaan over bijvoorbeeld door de tijd reizen; dat je niet meer kunt sterven, maar eeuwig leeft; over

het communiceren met niet-menselijke wezens; over eeuwige liefde die altijd blijft bestaan; verhalen over het goede dat het kwade overwint. Die verhalen raken ons in het hart, terwijl ze eigenlijk niet waar zijn. In het echte leven bestaan die dingen niet want je kunt niet door de tijd reizen en de dood overwinnen, ook niet door de liefde. En in het echte leven overwint het goede lang niet altijd het kwade. En toch grijpen deze verhalen je aan. We blijven ze keer op keer lezen. De verhalen van Harry Potter en Tolkiens' *'In de ban van de ring'* worden in enorme aantallen verkocht. We willen ze lezen, ook al weten we dat ze feitelijk niet waar zijn. Eigenlijk zouden we willen dat ze waar zijn. Verhalen als de *'Beauty en het Beest'* zijn niet waar, maar er is een liefde die ons bevrijdt van onze eigen opgelegde gevangenis en beperkingen.

Ook het sprookje 'Doornroosje' is niet waar, maar we vragen onszelf

af of de dood werkelijk het einde is. Wat als er een held zou zijn, een prins die de kracht van de dood zou kunnen breken? Alhoewel we weten dat deze verhalen fictie zijn, beschrijven ze toch een werkelijk-

/Wat als er een held zou zijn, een prins die de kracht van de dood zou kunnen breken?

heid waar we naar verlangen. Daar spraken Tolkien en C.S. Lewis, toen nog atheïst, over. C.S. Lewis zei dat hij genoot van deze verhalen, maar mythen en sprookjes zijn leugens. Het is mooi verteld, maar het is niet waar! Waarop Tolkien antwoordde: 'dat geldt niet voor alle verhalen'. Denk eens aan het volgende verhaal over een man uit een klein onbekend dorpje. Daar wordt een kind geboren. Niemand kent hem. Maar hij heeft een bijzondere kracht om het kwaad te weerstaan die niemand ooit heeft gehad. Hij brengt mensen terug uit de dood. Hij stilt de storm en geeft de menigte te eten door brood te vermenvuldigen. Hij drijft demonen uit. Hij houdt van de armen. Hij maakt een verschil in de levens van mensen die met hem in aanraking komen. Hij wordt verraden en ter dood veroordeeld. Op een wonderbaarlijke manier komt hij terug uit de dood. Dat lijkt op een van die oude mythen, maar dit verhaal is anders.

Het begint niet met: 'Er was eens...'. Het begint met een genealogie, een stamboom. Het is een historisch verslag. Het is echt gebeurd. Dat is de claim van de Bijbel. Jezus is werkelijk geboren in Bethlehem. Hij is geboren als een mens om ons met God te verzoenen.

Rob de Raad is voorzitter van de Nederlandse Adventkerk

Tatiana Bobkova/Shutterstock.com

